

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Rakennustekniikka / Korjausrakentaminen

Iikka Voutilainen

OPETUKSELLINEN YHTEISTYÖ KYAMKIN
JA EKAMIN VÄLILLÄ

Opinnäytetyö 2014

TIIVISTELMÄ

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Rakennustekniikka

VOUTILAINEN, IIKKA	Opetuksellinen yhteistyö KyAmkin ja Ekamin välillä
Opinnäytetyö	35 sivua + 4 liitesivua
Työn ohjaaja	lehtorit Anu Kuusela ja Sirpa Laakso
Toimeksiantaja	Kymenlaakson ammattikorkeakoulu
Toukokuu 2014	
Avainsanat	koulujen yhteistyö, Kymenlaakson ammattikorkeakoulu, Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto, info, kyselytutkimus

Opinnäytetyössä tutkittiin toisen ja kolmannen koulutusasteen yhteistyömahdollisuuksia, sekä ammattikouluopiskelijoiden motivaatiota jatkokoulutukseen. Tavoitteena oli kartoittaa opiskelijoiden näkemyksiä, kokemuksia ja odotuksia jatko-opintoihin liittyen. Tutkimuksen tilasi Kymenlaakson ammattikorkeakoulun rakentamistekniikan tiimi.

Tutkimusaineisto kerättiin kooten tietoa kyselylomakkeiden vastauksista. Järjestin kolmesti Etelä-Kymenlaakson ammattikoulun toisen vuosiluokan opiskelijoille infotilaisuuden, joissa kerroin yhteistyömahdollisuuksista ja jatko-opiskelun sisällöstä. Infon jälkeen opiskelijoille järjestettiin kysely, johon vastasi 48 opiskelijaa.

Kyselyistä tuli esille, että 48:stä opiskelijasta vain 4 oli varmoja siitä, että aikoo jatkaa opiskeluaan Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa. Lisäksi selvästi esiin nousi, että epä-tietoisuus oli suurin syy siihen, etteivät opiskelijat aikoneet jatkaa opintojaan. Vastaajat toivat myös esille, että he toivovat lisää nimenomaan ammattikorkeakouluopiskelijan järjestämiä tiedotustilaisuuksia.

Pystyin hyödyntämään infotilaisuudessa omia kokemuksiani ammattikoulu- ja ammattikorkeakouluopiskelusta, mikä oli saamieni vastausten perusteella juuri ammattikouluopiskelijoiden kaipaama tieto. Opin uusia työmenetelmiä ja etenkin sen, miten paljon tiedottamisella on vaikutusta ihmisten käsityksiin ja suunnitelmiin. Opinnäytetyön liitteenä on käyttämäni kyselylomake ja infotilaisuuden runko, jonka avulla rakentamistekniikan tiimi ja muut ammattikorkeakouluopiskelijat voivat tulevaisuudessa järjestää infon ammattikoululaisille.

ABSTRACT

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

University of Applied Sciences

Construction Engineering

VOUTILAINEN, IIKKA

Bachelor's Thesis

Supervisor

Commissioned by

May 2014

Keywords

Educational collaboration between Kyamk and Ekami

35 pages + 4 pages of appendices

Anu Kuusela, Senior Lecture

Sirpa Laakso, Senior Lecture

Kymenlaakso University of Applied Science

Kymenlaakso University of Applied Science, Etelä- Kymenlaakso Vocational College

This thesis studies the co-operation opportunities between the second and the third-level degree of education as well as vocational school student's motivation towards further education. The aim of this thesis was to find out what kind of views, experiences and expectations the students have towards further education. Three information events were held for second/year students at Kymenlaakso vocational school and the research material was collected there by questionnaires. In the information event, the co-operation possibilities between the two schools were described. Also, student were informed about further education opportunities that the university of applied sciences can offer. After the event, 48 students chose to fill out the questionnaire form

The answers showed that only 4 out of 48 students were certain that they were going to continue their studies at Kymenlaakso University of Applied Sciences. The answers also showed that the students needed more information about the third-degree education as Lack of information was the main reason not to continue studies. Also, the students wished to get more information events especially held by UAS students.

At the events I could share my experiences from a student point of view. Hosting the events helped to improve my management skills. The questionnaire and the event material attached may be utilized in future presentations.

Sisällys

1 JOHDANTO.....	6
2 YHTEISTYÖTAHOT.....	8
2.1. Kymenlaakson ammattikorkeakoulu.....	8
2.2. Ekami.....	8
3 YHTEISTYÖSOPIMUS.....	9
4 TUTKIMUS.....	10
4.1 Tutkimuksen taustaa.....	10
4.2 Info-paketti opiskelijoille.....	11
4.3 Tutkimuskysymykset.....	11
4.4 Tutkimusmenetelmänä kyselytutkimus.....	12
4.5 Aineiston keruu.....	12
4.5.1. Lomakkeiden suunnittelu.....	12
4.5.2. Kyselyjen toteutus.....	13
4.6. Aineiston analysointi.....	15
5 TUTKIMUKSEN LAATU JA LUOTETTAVUUS.....	15
6 KYSELYJEN TULOKSET.....	18
6.1. Kyselyyn vastanneiden taustaa.....	18
6.2. Opintonsa ammattikoulun jälkeen päättävät.....	19
6.3. Opintojen jatkamisesta kiinnostuneet ammattikoululaiset.....	22
6.4. Opiskelijat, jotka eivät olleet varmoja jatkamisestaan.....	23
6.5. Infon vaikutus opiskelijoihin.....	24
6.6. Ammattikoulun kolmannen luokan opiskelijat.....	27
7 JOHTOPÄÄTÖKSET.....	27
7.1. Nuorten motivaatio opiskelun jatkamista kohtaan.....	27
7.2. Opiskelijoiden ennakkotiedot jatko-opiskelusta.....	28
7.3. Infotilaisuuden, eli tiedottamisen vaikutus opiskelijoihin.....	29
7.4. Opiskelijoiden kehittämisideat yhteistyölle.....	30

7.5. Opiskelijoiden käsitys KyAMKista.....	30
8 POHDINTA	31
8.1. Miten ammattikoululainen hyötyy yhteistyöstä.....	31
8.2. Miten ammattikorkeakoululainen hyötyy yhteistyöstä.....	31
8.3. Omat havaintoni ja kokemukseni.....	32
8.4. Arvioita ja ajatuksia opinnäytetyöstäni	33
8.5. Opinnäytetyöni merkitys	34
LÄHTEET.....	36
LIITTEET	
Liite 1 Info paketin runko	
Liite 2 Kyselylomake	
Liite 2 Kyselylomake 2.sivu	
Liite 3 Sähköposti kysely	

1 JOHDANTO

Uusia osaajia eri aloilta tarvitaan jatkuvasti työmarkkinoille. Koulutuksen tehostaminen nousee esille haluttaessa koulutettuja työntekijöitä työelämään nopeasti, mahdollisimman hyvin tuloksin ja kokemuksin. Tehokkuus, yhteistyö ja joustavuus ovat nykypäivänä onnistumisen avainsanoja.

Opinnäytetyöni tutkimusongelmaksi asetettiin toisen ja kolmannen asteen koulutusten opetuksellisenfuusion mahdollisuuksien ja riskientutkimus, eli miten ammattikoulu ja ammattikorkeakoulu voivat tehdä yhteistyötä niin, että molempien koulujen opiskelijat hyötyvät yhteistyöstä. Kartoitin erilaisia yhteistyömalleja, ja kehitin keinoja koulujen yhteistyölle.

Tutkimuskysymyksikseni muodostui, miten koulujen yhteistyötä voisi kehittää. Tutkimuskysymyksen ratkaisemiseksi kartoitin opiskelijoiden tarpeita, ajatuksia ja motiiveja yhteistyöhön liittyen, sekä järjestin opiskelijoille jatkokoulutusinfon, ja tutkin informaation ja tiedottamisen vaikutusta jatko-opiskelun kiinnostavuuteen..

Kymenlaakson ammattikorkeakoulun lehtorit Sirpa Laakso ja Anu Kuusela lähestyivät minua, ja ehdottivat tekemään tutkimuksen koulujen yhteistyön kehittämisestä. Kymenlaakson ammattikorkeakoulun yhteistyötaho olisi Ekami, eli Etelä-Kymenlaakson ammattikoulu. Aihe on kiinnostava, sillä olen itse opiskellut molemmissa kouluissa, ja olen juuri valmistumassa ammattikorkeakoulusta. Minulla on omakohtaisia kokemuksia koulusta toiseen siirtymisestä, ja koin, että minulla olisi annettavaa tutkimukselle ja yhteistyömuotojen kehittämislle.

Aihetta pohtiessani ja tutkimukseni tavoitteita suunnitellessani vertailin erilaisia keinoja kartoittaa opiskelijoiden näkemyksiä jatko-opintoihin liittyen. Alun perin ajattelin tutkia asenteita ja ideoita haastattelemalla, mutta tulin siihen tulokseen, että tarvitsen mahdollisimman suuren määrän vastaajia, eikä haastattelu menetelmänä ollut aikataulullisesti realistinen keino kartoittaa näkemyksiä ja saada riittävästi vastauksia luotettavan tai edes suuntaa antavan tutkimustuloksen saamiseksi.

Päädyn järjestämään Ekamin ammattikoulun toisen vuoden ammattikouluopiskelijoille infotilaisuuden jatko-opiskeluun liittyen ja sen jälkeen pidin heille kyselyn jonka tarkoituksena oli kerätä tietoa heidän tulevaisuuden suunnitelmistaan ja kiinnostukses-

taan jatko-opintoja kohtaan.. Kyselytutkimus oli mielestäni selkeästi tehokkain tapa saada paljon tietoa, mahdollisimman monelta opiskelijalta, lyhyessä ajassa. Kyselylomakkeen tulokset analysoitiin teemoittain. Vastauksien teemat olivat 1) ammattikoululaiset, jotka halusivat jatkaa ammattikorkeakouluopintoja, 2) ammattikoululaisiin, jotka eivät halunneet jatkaa ammattikorkeakouluopintoja, sekä 3) miten infotilaisuus vaikutti opiskelijoiden näkemyksiin jatkokoulutuksen kiinnostavuudesta.

Olen opiskellut sekä Ekamissa että Kyamkissa, joten se loi minulle ihanteellisen lähtökohdan tutkia koulujen yhteistyötä. En pystynyt hyödyntämään rakennusinsinöörin ammattiosaamista tutkimuksessani muuten, kuin että minulla oli ensikäden tietoa Kyamkissa opiskelusta, ja ammattikoulusta ammattikorkeakouluun siirtymisestä. Pystyin infotilaisuuden muodossa jakamaan kokemukseni ja tietoni ammattikoululaisille, ja sen kautta tutkimaan informaation merkitystä ammattikoululaisille. Tutkimuksen tekeminen ei lisännyt osaamistani rakennusinsinöörin osaamisalaan liittyen, mutta infotilaisuuden suunnittelu ja järjestäminen lisäsivät mielestäni esimiesvalmiuksiani.

Tavoitteeni oli kartoittaa kyselyllä ammattikouluopiskelijoiden näkemyksiä jatko-opinnoista sillä hetkellä, joten en saanut tietoa mistään muualta, kuin kyselyjen avulla opiskelijoilta itseltään. Kyselyt toteuttamalla sain paljon uutta tietoa siitä, miten ammattikoululaiset suhtautuivat jatko-opiskeluun ja miten opiskelijoiden informointi eli tiedottaminen vaikuttivat jatko-opiskelun kiinnostavuuteen ammattikouluikäisten keskuudessa. Tärkein lähteeni olivat opiskelijat, jotka vastasivat kyselyyn ja näin toivat tutkimukseeni uutta tietoa.

Liitin opinnäytetyöhöni pitämäni jatko-opiskeluinfon rungon, jonka avulla rakentamistekniikan tiimi ja ammattikorkeakouluopiskelijat voivat tulevaisuudessa pitää ammattikouluopiskelijoille vastaavan tiedotustilaisuuden. Liitin luonnollisesti opinnäytetyöhön mukaan kyselylomakkeeni pohjan, sekä kyselysähköpostin, jonka lähetin ammattikoulun kolmannen luokan opiskelijoille. Yksikään kolmannen luokan opiskelija ei vastannut sähköpostikyselyyn.

2 YHTEISTYÖTAHOT

Tulevaisuudessa Kymenlaakson ammattikorkeakoulu aloittaa entistä tiiviimmän yhteistyön ammatillisen koulutuksen kanssa. Ohjaava opettaja, lehtori Laakso oli minuun yhteydessä, ja kysyi, haluanko tehdä opinnäytetyön, jonka tavoitteena on kartoittaa ja kehittää näiden kouluasteiden yhteistyötä.

2.1. Kymenlaakson ammattikorkeakoulu

Kymenlaakson ammattikorkeakoululla on kampuksia Kouvolassa ja Kotkassa. Kymenlaakson ammattikorkeakoulu tuottaa korkeatasoista ammatillista osaamista eri yhteistyötahojen kanssa, kuten työelämän, ja muiden koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden kanssa. Kymenlaakson ammattikorkeakoulu nousee esille innovatiivisuudellaan, tutkimus- ja kehittämistoiminnalla, ja sillä on valtakunnallisesti merkittäviä osaamisalueita. Kymenlaakson ammattikorkeakoulu myös jatkuvasti kehittää toimintaansa. (Kyamk,2014)

Kymenlaakson ammattikorkeakoulun painoaloja ovat ympäristöystävällinen energia- tuotanto ja sen hyödyntäminen, kilpailukykyinen logistiikka ja merenkulku sekä niiden turvallisuus, ja käyttäjälähtöiset hyvinvointi- ja suunnittelupalvelut. Kymenlaakson ammattikorkeakoulu tekee yhteistyötä Mikkelin ammattikorkeakoulun kanssa. (Kyamk,2014)

2.2. Ekami

Ekami eli Etelä-Kymenlaakson ammattikoulu, tarjoaa ammatillista koulutusta. Ekami tarjoaa koulutusta nuorille, nuorille aikuisille, lisäksi nuorten työpajoja, aikuiskoulutusta, oppisopimuskoulutusta, maahanmuuttajakoulutusta ja muuta kehittämistoimintaa. (Ekami,2014)

Ekami tarjoaa koulutusta mm. sähkö-, ICT- ja prosessialalle, talonrakennusalalle, teknologiateollisuuteen. Mm. edellä mainituista koulutuksista on ihanteellista hakea jatkokoulutukseen ammattikorkeakouluun. Ammattikoululaiset voivat myös kehittää

osaamistaan opiskelemalla itselleen lisäkoulutusta ammattikorkeakoulussa ilman, että he valmistautuisivat ammattikorkeakoulututkintoon. (Ekami,2014)

3 YHTEISTYÖSOPIMUS

Sopimuksen aiheena on siltaopintojen järjestäminen ja osapuolina sopimuksessa olivat Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto, Kouvolan Aikuiskoulutuskeskus, Kouvolan seudun ammattiopisto ja Kymenlaakson ammattikorkeakoulu. Siltaopintojen perusajatuk-
sena on tuottaa ammattiopistolla opiskeleville opintopaketteja, jotka olisivat sellaise-
naan hyväksiluettavia opiskelijan hakeutuessa jatkamaan opintojaan ammattikorkea-
kouluun (Kyamk,2014).

Sopimuksen keskeisenä tavoitteena on, että toisen asteen opiskelijat voivat osallistua Kymenlaakson ammattikorkeakoulun avoimen ammattikorkeakoulun kautta kielten ja matematiikan valmentaviin opintoihin, ammattiaineiden opintopaketeille ja verkko-
opintoihin, jolloin suoritukset kirjautuisivat avoimen ammattikorkeakoulun opintopis-
teiksi. Mikäli opiskelija hyväksyy Kymenlaakson ammattikorkeakoulun opiskeli-
jaksi, kyseiset suoritukset luetaan hänelle suoraan hyväksi, mikä tarkoittaa, ettei hänen
tarvitse suorittaa kyseisiä opintoja enää opiskellessaan ammattikorkeakoulussa.

Koulujen välisen sopimuksen keskeiset tavoitteet ovat 1) koulujen johdon selkeä si-
toutuminen ja tuen hankkiminen tehtävälle kehitystyölle 2) Varautuminen ennalta ke-
hittämistyön suunnitteluun ja toteuttamiseen tarvittaviin henkilöstöresursseihin. 3)
Mahdollisen ulkopuolisen rahoituksen hakeminen tulevaisuudessa asian edistämiseksi
ja toteuttamiseksi

Siltaopintojen kehittämistä tukee myös se, että ammatillisen koulutuksen suosio on
kasvanut ja suorittavan työn tekijöistä on pulaa. Koulutuksen päällekkäisyyksien pois-
taminen on ajankohtaista, jotta opiskelijat saataisiin nopeammin työelämään.

4 TUTKIMUS

4.1 Tutkimuksen taustaa

Sain opinnäytetyöni aiheen Kymenlaakson ammattikorkeakoululta. Lehtorit Kuusela ja Laakso ottivat minuun yhteyttä ja kysyivät, olenko kiinnostunut tekemään koululle tutkimusta. Aihe vaikutti mielestäni mielenkiintoiselta, ja koin, että minulla olisi omien kokemusteni kautta annettava koulujen yhteistyön kehittämiseksi. Ohjaava opettajani kertoi minulle, mitä koulut odottavat tutkimukseltani, toimenpide-ehdotuksista ja tutkimuksen toteutuksesta sain päättää itse.

Ensimmäiseksi selvitettiin koulujen yhteistyösopimuksen sisältö ja tarkoitus. Sopimuksessa ei ollut määritelty yhteistyön muotoja, vaan että yhteistyön tavoitteena olisi lyhentää opiskeluaikoja ja tehostaa ammattikoulun ja ammattikorkeakoulun fuusiota. Tavoitteena yhteistyölle oli myös molempien koulujen sekä näissä opiskelevien opiskelijoiden hyötyminen yhteistyöstä.

Vertailin eri tutkimusmenetelmiä, ja suunnittelin aluksi haastattelevani opiskelijoita, jotta saisin vastauksista mahdollisimman laajan. Tarkasteltuani tutkimusmenetelmää pidemmälle, tulin siihen tulokseen, että eri opiskelijaryhmien yhteistyön hyötyjä ja toiveita kartoittaessani, tulisi saada eri ryhmiltä mahdollisimman paljon vastauksia, mahdollisimman monelta vastaajalta, eli monitahoiset, kattavat näkemykset ja mielipiteet opiskelijoiden ajatuksista. Siksi päädyin järjestämään ammattikouluopiskelijoille kyselyn, eli menetelmäkseni valikoitui kyselytutkimus.

Tutkimuksen suunnitteluvaiheessa valittiin haastattelu ryhmiksi ensin kolme ryhmää, jotka ovat erilaisissa asemissa sen mukaan, miten he oletettavasti hyötyvät yhteistyöstä. Aluksi tarkoituksena oli haastatella kolmea ryhmää, eli Kymenlaakson ammattikorkeakoulun rakennustekniikan opiskelijoita, jotka ovat valmistuneet ammattikoulusta, toisena ryhmänä ammattikoulusta valmistuvia opiskelijoita, jotka eivät halunneet jatkaa opiskeluaan ammattikorkeakoulussa vaan jatkavat suoraan työelämän, sekä kolmatta ryhmää, eli ammattikoululaisia, jotka ovat kiinnostuneita jatko-opinnoista ammattikorkeakoulussa. Ensimmäinen havaintoni oli, että ammattikorkeakouluopiskelijoita, jotka ovat käyneet Eteläkymenlaakson ammattiopiston, oli vaikea löytää, eikä ryhmä vaikuttanut niin yhtenäiseltä, että sitä olisi voinut tutkia. Toiseksi, en voinut eritellä ammattikoululaisia sen mukaan jatkavatko tai eivätkö he jatka, joten päätin

järjestää kyselyn kaikille ammattikoulun toisen vuosiluokan opiskelijoille ja antaa heidän vastata lomakkeessa heitä itseään koskeviin kysymyksiin. Näitä ryhmiä haastatteleamalla pyrin saamaan erilaisia käsityksiä siitä, miksi jatko-opiskelu koetaan kiinnostavaksi tai kiinnostamattomaksi, mitkä tekijät siihen vaikuttavat, ja mitä opiskelijoiden tavoitteita yhteistyölle voisi olla.

4.2 Info-paketti opiskelijoille

Opinnäytetyön edetessä ja suunnitellessani työn sisältöä, päätin laajentaa jatkokoulutus- tai siltaopintotiedotusta, jonka esittelisin pilottina ammattikoululaisille. Info tilaisuus oli suunniteltava niin, että sen sisällön pystyi tallentamaan kirjallisesti ja liittämään liitteeksi opinnäytetyöhön. (Liite 1) Tavoitteenani oli pitää jatkokoulutusmahdollisuuksiin liittyvä info tilaisuus ammattikoululaisille ennen kyselyn järjestämistä ja kartoittaa kyselyn avulla heidän ajatustensa ja asenteidensa muuttumista, nimenomaan informaation vaikutuksia tarkastellen.

Tavoitteenani oli tehdä ammattikouluopiskelijoiden asenteeseen myönteisesti vaikuttava info. Info tilaisuudessa kerroin, minkälaisia mahdollisuuksia heillä on jatkokoulutukseen liittyen, mitä se heiltä vaatii ja kuinka he siitä hyötyvät. Tutkimuksen tavoitteena oli kartoittaa informaation vaikuttavuus, jotta tiedettäisiin onko opiskelijalta opiskelijalle siirtyvä informaatio vaikuttavaa ja keino, jota tulevaisuudessa tulisi käyttää. Lopullisessa toteutuksessa esittelin infopakettin kolmelle ammattikoulun toisen vuosiluokan opiskelijaryhmälle.

4.3 Tutkimuskysymykset

Tutkimuskysymykset määrittyivät vahvasti tilaajan eli ammattikorkeakoulun tarpeiden mukaan. Olin päättänyt suorittaa kyselyn ammattikoulun toisen vuosiluokan opiskelijoille siitä, millaisia mielipiteitä heillä jatko-opinnoista ja opiskelumotivaatiosta on. Tutkimuskysymykseni täydentyi osakysymyksillä, miten koulujen yhteistyömuotoja voidaan kehittää ja kartoittaa opiskelijoiden tarpeita ja ajatuksia jatko-opintoihin liittyen.

Lisäksi yhdeksi tutkimuskysymykseksi nousi, miten pitämäni infopaketti eli tiedotus vaikuttaa ammattikoululaisten tietoihin ja asenteisiin jatkokoulutukseen haluttavu-

desta ja kiinnostavuudesta ja miten saatua tietoa ja kokemusta voisi hyödyntää tulevina vuosina.

4.4 Tutkimusmenetelmänä kyselytutkimus

Kyselytutkimus on yksi tavoista kerätä tietoa, jossa kohdehenkilöt muodostavat otoksen. Kysymyksiä luodessa täytyy olla huolellinen, sillä ne luovat perustan tutkimuksen onnistumiselle, tutkimuksen perustuessa saaduille vastauksille. *Kysymysten täytyy siksi olla yksiselitteisiä. Kyselytutkimuksella on mahdollista kerätä laaja tutkimus aineisto: tutkimukseen voidaan ottaa paljon henkilöitä ja niillä voidaan kysyä monia asioita. Kyselytutkimuksella voidaan saada tietoa tosiasioista, käyttäytymisestä ja toiminnasta, tiedoista, arvoista, asenteesta ja uskomuksista, sekä käsityksestä ja mielipiteistä. Lisäksi kyselyssä voidaan kysyä asioille perusteluja. Vastaajien motivaatioon vastata kyselyyn vaikuttaa aihe, eli onko kyselyn sisältö vastaajalle merkityksellinen. Myös lomakkeen laadinta ja kysymysten tarkka suunnittelu ja ulkonäkö vaikuttavat asiaan.* (Hirjärvi, ym. 2010, 198.)

Kyselytutkimuksessa haasteena on, että on mahdoton tietää varmuudella, kuinka vakavasti vastaajat ovat suhtautuneet tutkimukseen, eli ovatko he vastanneet huolellisesti ja rehellisesti. Lisäksi haastavaa on arvioida, onko kysymys ymmärretty oikein. Lisäksi haasteena voi olla kato, eli vastaamattomuus. (Hirjärvi, ym. 2010, 195)

Avoimissa kysymyksissä sekä monivalintakysymyksissä on molemmissa omat etunsa. Avointen kysymysten etuihin kuuluu, että se sallii vastaajan ilmaista omaa itseään omin sanoin. Se myös antaa mahdollisuuden tunnistaa motivaatioon liittyviä seikkoja. Monivalintakysymykset sallivat vastaajien vastata samaan kysymykseen niin, että vastauksia voidaan vertailla selkeästi keskenään sekä se myös tuottaa vähemmän kirjavia vastauksia. (Hirjärvi, ym. 2010, 195)

4.5 Aineiston keruu

4.5.1. Lomakkeiden suunnittelu

Haastattelu lomakkeiden suunnittelu aloitettiin hahmottelemalla karkeasti kysymyksiä ammattikoulun jälkeen opintojaan jatkaville ja niille, jotka kokevat haluavansa siirtyä keskiasteen opinnoista suoraan työelämään. Huomasin lomaketta suunnitelllessani ja

arvioidessani, että ammattikoululaisille suunnatun lomakkeen pystyi edellä mainituissa vaihtoehtoissa yhdistämään, mikä helpotti kyselyjen suorittamista käytännössä: Vastaaaja valitsi lomakkeen puolen sen mukaan, aikooko jatkaa ammattikorkeakoulussa, vai ei.

Suunnittelua jatkettiin aivoriihessä, eli hahmottelemalla sopivia kysymyksiä jokaiselle ryhmälle. Kysymykset järjesteltiin sopivaan järjestykseen ja valittiin kysymyksistä tarpeellisimmat. Pyrin pitämään kirkkaana mielessä tutkimuskysymykset, joihin etsin vastausta kyselylomakkeiden avulla.

Huomasin nopeasti, että sopivien kysymysten keksiminen oli todella haastavaa. Useat kysymykset vaikuttivat olevan moniselitteisiä ja oli todella vaikeaa muotoilla kysymyksiä, jotka vastaaja pystyisi tulkitsemaan vain yhdellä tavalla. Päätin muokata kysymykset mielestäni parhaaseen mahdolliseen muotoon ja varmistumaan siitä, että kysymykset olivat yksiselitteisiä. Lomakkeen ollessa lähes valmis, esittelin sen ohjaavalle opettajalleni. Opettajan mielestä lomake oli sisällöltään käyttökelpoinen ja tarkoituksen mukainen ja hän ehdotti Kymenlaakson ammattikorkeakoulun logon lisäämistä KyAMKin imagon esille nostamiseksi ja lomakkeen ammattimaisen ulkoasun luomiseksi. Testasin lomaketta pilotoimalla, eli opiskelutoverini vastasi kysymyksiin ja selitti kuinka vastaaja lomakkeen kysymykset ymmärtää, jotta pystyin arvioimaan, onko lukijan tulkinta kysymyksestä sama, kuin mitä olin tarkoittanut. Opiskelutoverini vaikutti ymmärtävän lomakkeen kysymykset niin kuin ne oli suunniteltu, eikä lomaketta tarvinnut muokata. Mielestäni pilotointi varmistuksena lisäsi tutkimuksen laatua ja luotettavuutta.

4.5.2. Kyselyjen toteutus

Ammattikoulun opettajan kanssa sovittiin, että infotilaisuus järjestetään ja kysely osoitetaan ammattikoulun toisen vuosikurssin opiskelijoille. Mielestäni oli tärkeää, että opettajat sitoutuivat siihen, että infotilaisuus ja kyselyyn vastaaminen eivät olleet vapaaehtoisia, vaan kuuluivat opetukseen. Opettajat toimivat kanssani saumattomassa yhteistyössä ja ymmärsivät tutkimuksen tärkeyden. Se oli myös yksi tekijä, joka vaikutti siihen, miten ammattikouluopiskelijat suhtautuivat infoon ja kyselyyn.

Aluksi ajattelin pitäväni yhden infon ja kyselyn ammattikoululaisille auditoriossa, keskusteltuani aiheesta ammattikoulun opettajien kanssa, heillä ei ollut yhteistä useal-

le ryhmälle sopivaa aikaa. Päädyimme siihen, että pidin kolmelle pienemmälle ryhmälle infotilaisuuden ja kyselyn sen yhteydessä.

Ammattikoululaisille info tilaisuuksia pitäessäni ja kyselyjä järjestäessäni, esittelin itseni ja kouluni ja kerroin tekeväni tutkimusta Kymenlaakson ammattikorkeakoululle. Kerroin informaation ja kyselyn merkityksestä opinnäytetyölleni. Selitin tavoitteeni kartoittaa opiskelijoiden mielipiteitä ja kiinnostusta jatko-opiskelua kohtaan. Varsinaisessa opiskelu tiedotusosiossa kerroin opintohistoriastani; mitä ja missä olen itse opiskellut, ja syistä, joiden vuoksi halusin jatkaa ammattikorkeakouluun. Kuvailin ammattikorkeakouluun sisäänpääsystä pääsykokeineen sekä koulun käytänteistä ja opintojen sisällöistä. Kerroin ammattikouluopiskelijoille ammattikorkeakouluopiskelun kestosta ja opintopisteistä, sekä polkuopinnoista. Infotilaisuuden aikana selitin opiskelijoille myös, mitä he voisivat hyötyä kurssien käymisestä, vaikka eivät jatkaisikaan tutkintoon suuntaavaa ammattikorkeakouluopiskelua. Selvitin mitä insinöörin työ pitää sisällään, ja miten paljon opiskeluni ovat lisänneet työllistymismahdollisuuksiani.

Info tilaisuuden jälkeen annoin ohjeen kyselystä ja pyysin opiskelijoita vastaamaan kyselylomakkeisiin mahdollisimman laajasti, rehellisesti ja avoimesti, jotta kyselyn vastauksilla saavutettaisiin siltä toivottu tulos. Opettajat eivät määritelleet, kuinka pitkään tilaisuus saisi kestää ja infotilaisuuteen ja kyselyn järjestämiseen kului aikaa noin 45 minuuttia ryhmää kohden. Kyselyihin vastaamisen aikana opiskelijat olivat rauhallisia ja hiljaisia ja keskittyivät vastaamaan kysymyksiin, mikä sai aikaan vaikutelman siitä opiskelijoiden suhtautumisesta vastaamiseen toivotulla vakavuudella.

4.5.3. Vastaajien valitseminen

Päätin rajata vastaajat ammattikoululaisiin. Aluksi haastavaa rajata, mille vuosikursseille osoittaisin kyselyt. Mielestäni oli perusteltua järjestää kysely sekä toisen että kolmannen vuoden ammattikouluopiskelijoille, sillä heillä oli oletettavasti erilaiset näkemykset jatko-opiskeluun. – Kolmasluokkalaiset olivat jo ehkä tehneet päätöksen jatko-opinnoista, mutta toisen vuoden opiskelijoihin pystyi edelleen vaikuttamaan ja tutkimaan sitä kautta annetun infon vaikutusta opiskelijoihin.

Kyselyjäni ohjaava visio oli kuitenkin se, että totesin, etten voi saada tällaisesta aiheesta ”liikaa tietoa”, vaan halusin mahdollisimman laajan kirjon vastuksia. Kolmannen vuosiluokan opiskelijat olivat koko kevään kestäväällä työharjoittelujaksolla, joten

heihin otin yhteyttä vastaavalla kyselyllä sähköpostitse. (Liite 3) Toisen vuosiluokan opiskelijoille järjestin infotilaisuuden, ja kyselylomakkeen.

4.6. Aineiston analysointi

Kaikille kolmelle aikaisemmin mainitsemalleni ammattikouluryhmälle järjestettiin infotilaisuus sekä kysely ja vasta kun kerättynä oli kaikki kyselylomakkeet, alettiin koota tietoja yhteen. Luin ensin läpi lomakkeet ja aloin sitten järjestellä lomakkeita sen mukaan aikooko opiskelija jatkaa opintojaan vai aikooko päättää opiskelunsa ammattikoulun jälkeen. Kolmanneksi ryhmäksi nousivat opiskelijat, jotka olivat epävarmoja jatko-opiskelujensa suhteen.

Purettuani kaikki lomakkeiden kysymykset ja vastaukset, silmäilin vastauksia ja aloin kirjoittaa kyselyjen tuloksia, käyttäen koostettuja vastauksia. Olin tarkkana siinä, että vastaajan oma näkemys jäi sellaiseksi kuin hän oli itse sen tarkoittanut muokkaamatta tai tulkitsematta vastauksia.

Kirjoitettuani yhteenvedot vastauksista, huomasin lähes jokaisen avoimen kysymyksen kohdalla, että jotkut vastaukset nousivat esille erikoisuudellaan tai esimerkillisyydellään. Nämä vastaukset tallensin muuttamattomina kyselyn tulosten kirjalliseen osioon jossa suorat lainaukset on merkitty heittomerkeillä ja fontti on kursivoitu. Lisäksi erilliset suorat lainaukset on otettu erilleen muista vastauksista. Suorat lainaukset liittyvät aina siihen kokonaisuuteen, jonka jälkeen ne on kirjoitettu. Lomakkeiden vastaukset löytyvät tämän tutkimuksen kyselyjen tuloksista.

5 TUTKIMUKSEN LAATU JA LUOTETTAVUUS

Tutkimuksessa pyritään välttämään virehiden syntymistä, mutta silti on vaikea pitää tulosten luotettavuutta ja pysyvyyttä absoluuttisena. Siksi kaikissa tutkimuksissa pyritään arvioimaan tehdyn tutkimuksen luotettavuutta. Validius eli pätevyys käsittävät arvion mittarin ja tutkimusmenetelmän kyvystä mitata juuri sitä, mitä on tarkoitettu. Tulosten tulkinta vaatii tutkijalta kykyä punnita vastauksia ja saattaa niitä myös teoreettisen tarkastelun tasolle, pätee vaatimus tarkkuudesta, eli olisi kerrottava, millä perusteella tutkija esittää tulkintoja ja mihin hän päätelmänsä perustaa. (Hirjärvi, ym. 2010, 233)

Kirjassaan Hirjärvi, Sajavaara ja Remes 2010 kirjoittivat (s. 195) kyselyn haitoiksi, että kyselyjä pidetään pinnallisina ja tutkimuksia teoreettisesti vaatimattomina. Lisäksi he kirjoittivat, että ei ole mahdollista varmistua siitä, miten vakavasti vastaajat ovat suhtautuneet tutkimukseen, eli ovatko he pyrkineet vastaamaan huolellisesti ja rehellisesti. Ei myöskään ole selvää, miten onnistuneita annetut vastausvaihtoehdot ovat olleet vastaajien mielestä, ja siksi väärinymmärryksiä on vaikea kontrolloida. Ei voida tietää, miten vastaajat ylipäänsä ovat selvillä siitä alueesta, tai miten he ovat perehtyneitä siihen asiaan, mistä kysely pidetään. Hyvän lomakkeen laatiminen vie paljon aikaa ja vaatii tutkijalta monenlaista tietoa ja taitoa. Yksi ongelmista on myös kato eli vastaamattomuus

Minä koin, että kyselytutkimus on oivallinen tutkimusväline, kun tavoitteena on saada tietoa mahdollisimman suurelta joukolta. Infotilaisuuden jälkeisessä kyselyssä vastausprosentti oli lähes täydellinen, sillä kaikki opiskelijat olivat tunnollisesti luennolla, ja toimivat ohjeiden mukaan. Kaikki eivät tästä huolimatta vastanneet kaikkiin kysymyksiin ja monesti jätettiin myös vastaamatta vaikeisi koettuihin kysymyksiin, tai kirjoitettiin, että en tiedä. Tutkimuksen tuloksia analysoidessani, huomioin en tiedä vastaukset, mutta jätin huomiotta tyhjät vastaukset. Joistakin vastauksista huomasin, että kysymyksiin ei oltu vastattu suoraan, vaan hieman aiheen vierestä. En tutkijana myöskään voi tietää, ovatko opiskelijat vastanneet niin huolellisesti, niin kriittisesti tai niin laajasti, kuin olisivat voineet. Selkeästi huomasin vastauksista, että joitakin vastaaminen oli kiinnostanut enemmän kuin toisia.

Joihinkin strukturoituihin kysymyksiin, vastaajat olivat lisänneet oman vastauksensa, eli vaikka vaihtoehdot olivat kyllä tai ei, he olivat kirjoittaneet lisäksi ehkä-kohdan, tai laittaneet ruksin vastausvaihtoehtojen välille. Nämä vastaukset otettiin kuitenkin huomioon analyysissä, mutta oli vaikea arvioida, kuinka moni kyllä-tai ei vastanneista, olisi mahdollisesti halunnut vastata jotakin muuta. Strukturoituja kysymyksiä käytettäessä, tämä ilmiö voi kuitenkin olla mahdollinen. Lisäksi on vaikea arvioida, miten joidenkin kohtien valmiit esimerkit vaikuttivat kyselyyn vastanneiden mielipiteisiin: Olisiko pitänyt jättää vaihtoehdot kirjaamatta? Silloin olisi otettu riski siitä, ettei vastaajalle tule mitään mieleen ja vastaus jää saamatta. Toisaalta, toisena ääripäänä olivat vastaukset, joissa luki vain että ”kaikki esimerkissä mainitut asiat.” Analysoidessani vastauksia en voinut tietää, olisiko näillä vastaajilla ollut ilman strukturoituja kysymyksiä mitään vastausta esitettyyn kysymykseen.

Ammattikoululaiset olivat ihanteellinen vastaajaryhmä, sillä aihe kosketti heitä ajankohtaisesti. Tietenkin oli vastaajia, joita ei kiinnostanut lainkaan jatko-opiskelu, joten mahdollisesti heitä ei kiinnostanut myöskään kehittää koulujen välistä yhteistyötä, tai vastat jatko-opiskeluun liittyviin kysymyksiin. Yhtään protestia ei kuitenkaan ollut havaittavissa, sillä kaikki vastaukset olivat sisällöltään asiallisia. Vastauksista tuli selväksi se, että vastaajat eivät olleet ennakkoon selvillä aiheen tai kyselyn sisällöstä, mutta juuri sitä kyselyssä osittain tutkittiinkin: Opiskelijoiden ennakkotietoja ja käsityksiä, sekä niiden muuttumista infotilaisuuden myötä.

Olen opiskellut sekä Ekamissa että KyAMKissa ja koin, että minulle oli helppoa ottaa huomioon opiskelijoiden tilanne: Olen itse ollut samassa elämänvaiheessa ja opiskelutilanteessa, eli minun oli helppo asettaa heidän asemaansa ja kehittää sopivat kysymykset tietojen saamiseksi. Lomakkeen laatimiseen ja sisältöön sekä kysymysten muotoon ja suunnitteluun käytin paljon aikaa. Pyrin tekemään mahdollisimman selkeän ja yksiselitteisen kyselylomakkeen, jonka seuraaminen ja kysymyksiin vastaaminen olisi vastaajalle helppoa. Valitsin avoimiin kysymyksiin yleisiä kysymyksiä, mutta lisäsin myös esimerkkejä, mikä teki avoimista kysymyksistä hieman spesifisiä. Pyrin pitämään kysymykset niin lyhyinä kuin oli mahdollista, mutta kuitenkin niin laajoina, ettei kysymysten sisältö kärsinyt. Mielestäni haastavinta oli asettaa kysymykset niin, ettei niihin sisältynyt kaksoismerkityksiä: Laajat kysymykset, jotka liittyivät mielipiteisiin ja joissa kysyttiin perusteluja, aiheuttivat mahdollisesti lukijassa sen, ettei kysymyksen jaksanut perehtyä, ja kysyjä vastasi asian vierestä. Kysymysten määrä ja muoto olivat tarkasti harkittu.

Tarkistin sanojen käytön useita kertoja ennen kyselyn järjestämistä, ettei kysymysten sisältö muuttunut virheellisten sanavalintojen takia. Huomasin kuitenkin, että muutama aihe oli vaikea kirjoittaa lyhyesti tai muutenkaan tehokkaasti eritellä, eli esimerkiksi kun halusin tietää, onko ammattikouluopiskelijoilla kiinnostusta jatkaa ammattikorkeakouluopintoja, vaikka he eivät pyrkisi ammattikorkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen.

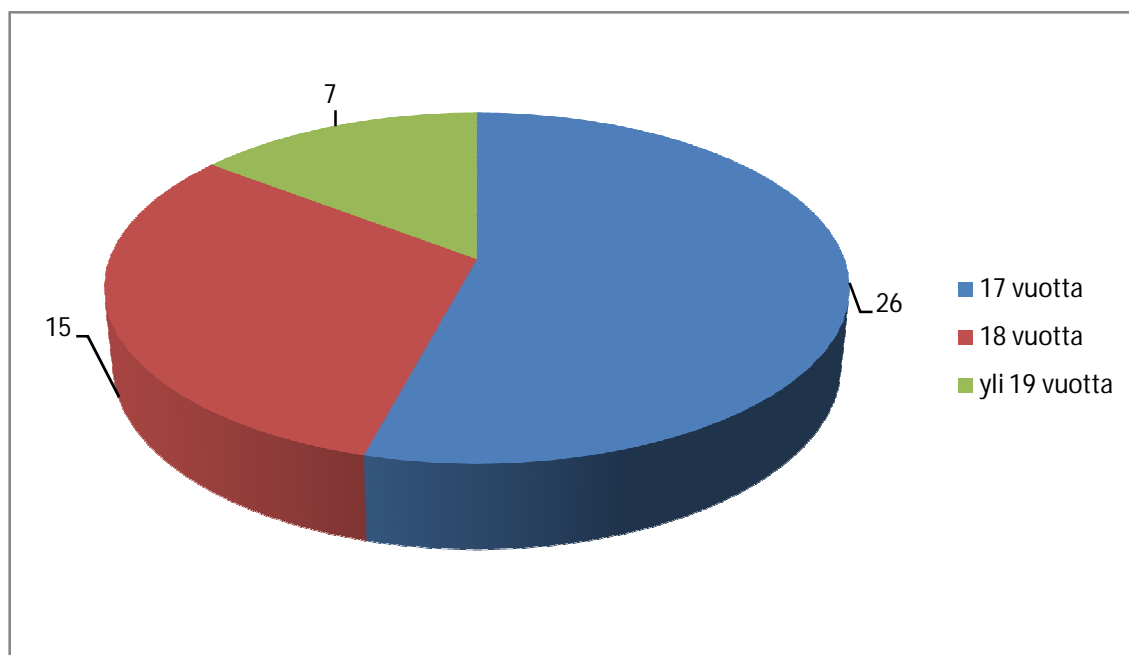
Kolmannen vuosiluokan opiskelijoille järjestin kyselyn sähköpostitse. Tutkimustani piinasi selvästi kato eli vastaamattomuus, sillä yksikään opiskelija ei vastannut kyselyyn viikon aikana. Mahdollisesti ajan olisi pitänyt olla pidempi tai sitten heitä vaivasi

anonymiteetin osittainen toteutumattomuus, sillä heidän olisi pitänyt vastata omalla nimellään, eikä heitä ilmeisesti vakuuttanut se, että vastaukset olisi käsitelty niin, että vastaajan henkilöllisyys ei olisi tullut esille. Minun olisi pitänyt järjestää infotilaisuus ja kysely heille ennen heidän työharjoittelujaksoaan, jolla he koko kevään olivat.

6 KYSELYJEN TULOKSET

6.1. Kyselyyn vastanneiden taustaa

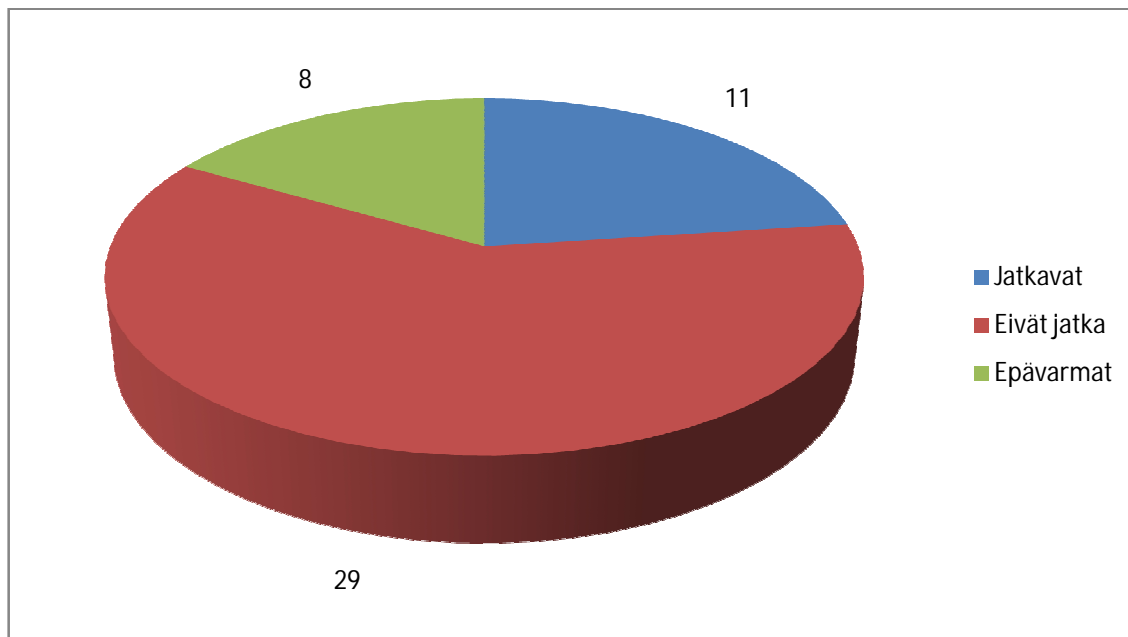
Kyselyyn vastasi yhteensä 48 opiskelijaa. Heistä 9 oli naisia ja 39 miehiä. Vastaajien ikäjakauma oli painottunut 17–18-vuotiaisiin. Heistä oli yhteensä 41, joista 17-vuotiaita oli 26 vastaajaa. Yli 19-vuotiaita oli 7 vastaajaa, joka selviää taulukosta 1. Vastaajista 13 opiskeli rakennusalaan, 2 pintakäsittelyä, 11 ICT-alaa, 14 sähköasentajaksi ja 8 automaatioasentajaksi. Kaikki kyselyyn vastanneet olivat toisen vuosikurssin opiskelijoita.

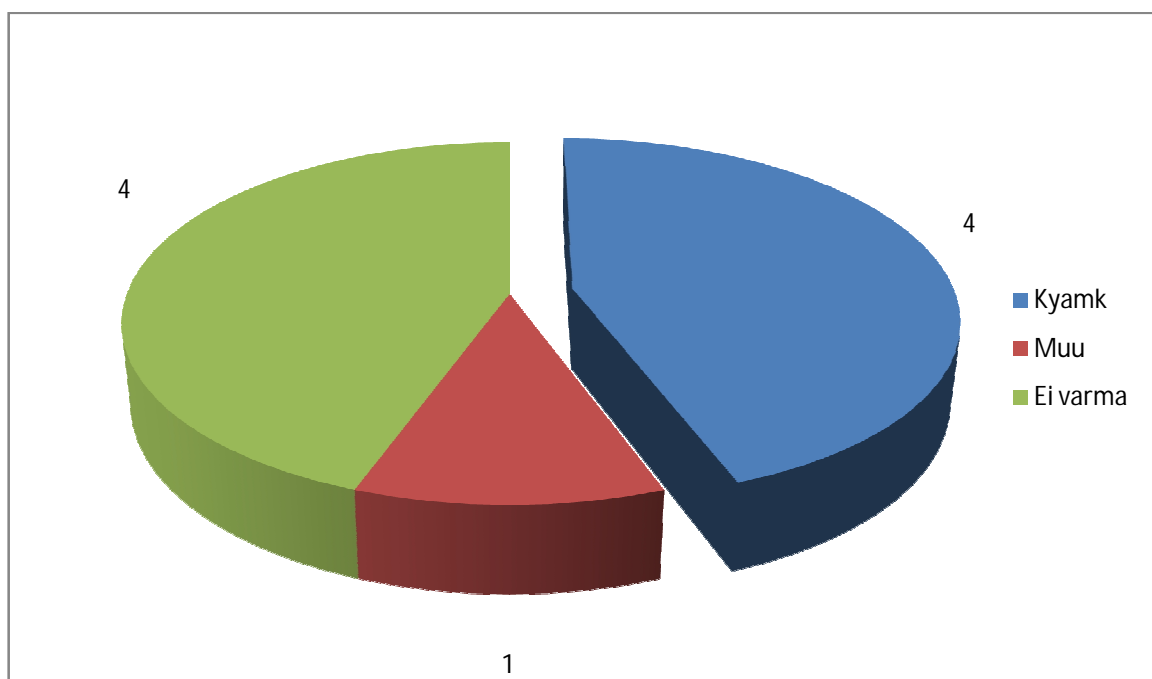
Taulukko 1. Vastaajien ikäjakauma

Taulukossa 2 esitellään, että kyselyyn vastanneista 11 vastaajaa kertoi haluavansa jatkaa ammattikorkeakouluopintoja. Heistä 4 halusi jatkaa Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa. Taulukossa 3 on esitetty vastaajien jatko-opiskelupaikka, jossa neljä opiskelijaa eivät vielä tieneet, mihin ammattikorkeakouluun menevät ja yksi opiskelija kertoi hakeneensa muihin kouluihin. Vastaajista 29 eivät halunneet jatkaa ammat-

tikorkeakouluopintoja. Kahdeksan vastaajaa eivät tiedeneet, jatkavatko he opintojaan ammattikorkeakoulussa.

Taulukko 2. Vastaajien kiinnostus jatkokoulutukseen

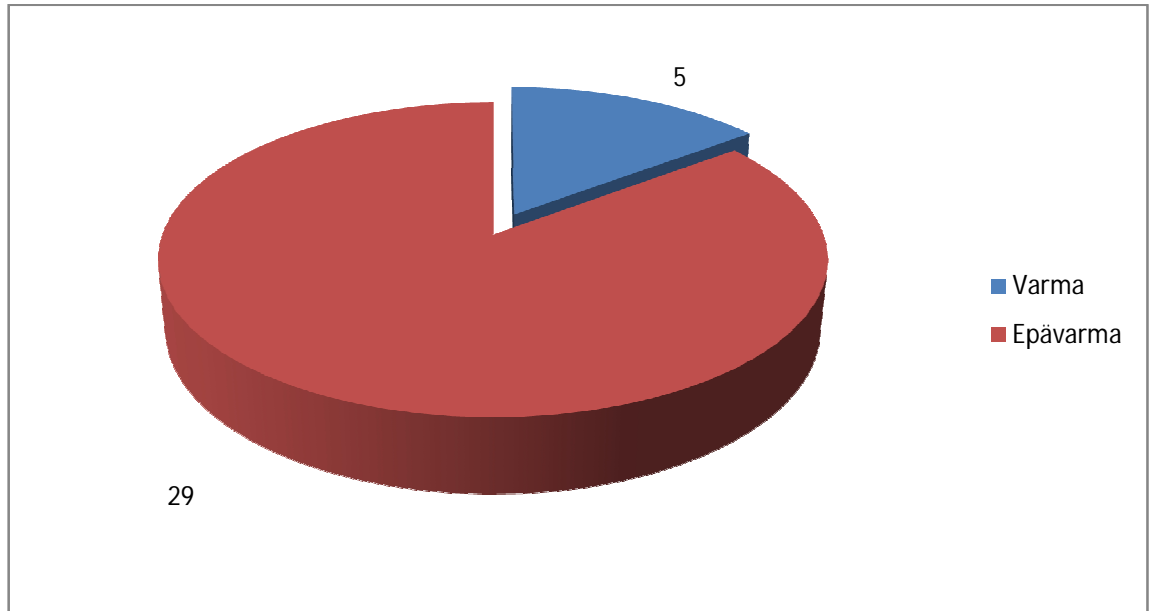

Taulukko 3. Vastaajien jatko-opiskelu paikka

6.2. Opintonsa ammattikoulun jälkeen päättävät

Ammattikoululaisilta, jotka eivät halunneet jatkaa ammattikorkeakouluun, kysyttiin ensimmäisenä, onko heillä varma työpaikka ammattikoulun jälkeen, jotka on esitetty

taulukossa 4. Viisi kyselyyn vastaajaa, jotka eivät halunneet jatkaa ammattikorkeakouluopintoja, kertoivat heillä olevan varma työpaikka ammattikoulusta valmistumisen jälkeen

Taulukko 4. Vastaajien työpaikan varmuus opintojensa päätyttyä.

Ammattikoululaisilta, jotka eivät halunneet jatkaa ammattikorkeakouluun, kysyttiin, mikä heidän päätöksensä vaikuttaa, eli miksi he eivät halunneet jatkaa ammattikorkeakouluopintoja. Moni vastaajista kertoi haluavansa mahdollisimman nopeasti töihin, eli saada palkkaa. Muita syitä olivat laiskuus, armeijaan meneminen ammattikoulun jälkeen, opiskelija ei halunnut vielä jatkaa opintoja, ei innosta, opiskelija luuli pärjäävänsä ilman, aikataulut, rahatilanne, tyytyväinen osaamiseensa, ei tiennyt, käsitys koulusta, jatkoon oli jo varasuunnitelma, opiskelija ei tiennyt mitä tekee, ei ole varma jatkaako tällä alalla, on menossa toiselle linjalle ammattikouluun, ei löydy kiinnostusta, ei ole varma haluaako jatkaa, ei halua jatkaa pidemmälle, motivaatio, ei halua elää tuilla ammattikoulun jälkeen, koulutuksen kesto ja rahan kuluminen ja kirjalliset aiheet tuntuvat haastavilta.

”En halua elää valtion tuilla ammattikoulun jälkeen. Koulutuksen kesto ja rahan kuluminen. Olisi tärkeää saada rahaa, että olisi varaa asua yksin. Ja monen vuoden opiskelu ammattikoulun jälkeen kuulostaa puuduttavalta.”

Kyselyssä kysyttiin, mistä opiskelijat ovat saaneet tietoa jatko-opiskeluihin liittyen. Suuri osa ammattikouluopiskelijoista koki, etteivät he olleet saaneet tietoa keneltäkään. Seuraavaksi eniten tietoa jatko-opinnoista opiskelijat kokivat saaneensa opettajilta. Muita tietolähteitä olivat koulu, lehdet, opinto-ohjaaja, internet, kaverit, perheenjäsenet, muut opiskelijat, tutut ja tutkimuksen yhteydessä järjestetty info-tilaisuus. Yksi opiskelija ei muistanut, mistä hän on saanut tietoa.

Opiskelijoilta kysyttiin, mistä he haluaisivat enemmän tietoa. Suuri osa ammattikoululaisista koki, että he eivät tarvitse lisää tietoa aiheesta. Muut kyselyyn vastaajat halusivat tietoa AMK-kursseista, työllistymismahdollisuuksista, palkoista tutkinnon jälkeen, onko ammattikorkeakoulun käyminen rankkaa, jatkumahdollisuuksista, työnkuvista, kaikki tieto on hyvästä, tämä tieto riittää, tai en juurikaan mistään.

”Mitä kaikkea ammattikorkeakoulu tarjoaa ammattikoululaiselle ja sieltä valmistuvalle.”

Opiskelijoilta kysyttiin kyselyssä myös, miten heidän mielestään opiskelijoita pitäisi tulla vastaan, tai miten opintojensa jatkamista pitäisi helpottaa, jotta se motivoisi heitä jatkamaan opiskelua ammattikorkeakoulussa ammattikoulun jälkeen. Kyselyyn vastanneet toivoivat vähemmän aikaa kestäviä opintoja, että joku kertoisi mitä ammattikorkeakoulussa konkreettisesti tehdään, ja millaista opiskelu on. Vastauksista nousi esille myös toive helpommasta sisäänpääsy menettelystä. Käytännön työtä olisi hyvä lisätä. Yksi vastaaja halusi tietää, saako lukiosta lisäpisteitä. Yksi vastaaja toivoi, että saisi tietoa koulun kestosta ja aikataulusta. Heidän pitäisi tulla kertomaan koulun mahdollisuuksista ja niiden lopullisista hyödyistä. Yksi vastaaja kertoi haluavansa AMK-kaksoistutkinnon. Yhden vastaajan mielestä olisi hyvä, jos tunteja voisi pitää Kotekon tiloissa, jotta niihin olisi helppo tulla. Yksi vastaaja kertoi, ettei motivaatio riittäisi opiskeluun, vaikka sitä helpotettaisiin. Yksi vastaaja kertoi olevansa tyytyväinen, eikä halunnut jatkaa opiskelua - ainakaan vielä.

”Ensimmäistä kertaa näin koulussani ammattikorkeakouluopiskelijan. Ensimmäistä kertaa joku tuli kertomaan ammattikorkeasta. Heidän tulisi olla näkyvämpiä koulussamme.”

”AMK-ihmisten pitäisi tulla ehkä enemmän valaisemaan jatkokoulutuksen mahdollisuuksista ammattikoulun jälkeen.”

6.3. Opintojen jatkamisesta kiinnostuneet ammattikoululaiset

Ammattikoululaisilta, jotka kertoivat haluavansa jatkaa opiskelua ammattikoulun jälkeen, kysyttiin ensimmäisenä, aikovatko he jatkaa opiskeluaan nimenomaan Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa. Vastaajista neljä olivat varmoja, että jatkavat Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa ja neljä vastaajaa kertoi hakeneensa muualle.

Opiskeluaan jatkavilta opiskelijoilta kysyttiin myös mistä he ovat saaneet tietoja jatko-opiskelumahdollisuuksista. Eniten tietoa opiskelijat kokivat saaneensa kavereiltaan ja toiseksi eniten internetistä. Muita vastauksia olivat vanhemmilta, koululta, satunnaisilta henkilöiltä, opettajilta, sekä ennen kyselyä pidetystä info-tilaisuudesta. Neljä vastaajaa kertoi, etteivät olleet saaneet tietoa keneltäkään.

Opiskelijoilta kysyttiin, haluaisivatko he suorittaa ammattikorkeakouluopintoja jo ammattikoulun aikana. Neljä vastasi etteivät haluaisi, ja kaksi vastasi, haluavansa. Perusteluja sille, miksi eivät haluaisi opiskella ammattikorkeakoulun opintoja jo ammattikoulun aikana, oli seuraavanlaisia: En ole kuullut tästä aikaisemmin. En halua ylimääräistä rasitetta. Kolmannen asteen kouluun menen vasta tulevaisuudessa. Yksi opiskelija olisi halunnut suorittaa ammattikoulun aikana ammattikorkeakouluopintoja, jotta saisi haastetta.

”Ammattikoulun opinnot ovat liian helppoja. Ammattikorkeakouluopinnoilla saisi vähän haastetta.”

Opiskelijoilta kysyttiin, mitä asioita he ovat kokeneet vaikeiksi, kun he hakeutuivat tai ajattelevat hakeutuvansa jatko-opintoihin. Useimmat eivät kokeneet mitään vaikeaksi, ja muutama koki pääsykokeet haasteena. Muita haasteita mainittiin valinnanvaikeus, laiska lukemaan tai asia on yleisesti hankala. Yksi opiskelija koki, ettei hän ollut saanut tarpeeksi tietoa tai ohjausta jatko-opintoihin liittyen.

”Koska en ole saanut jatko-opintoihin liittyvistä asioista tietoa, opastusta tai vaihtoehtoja.”

Opiskelijoilta kysyttiin, pitäisikö heidän mielestään jatko-opintoja tai niihin hakeutumista jotenkin helpottaa. Suurimman osan mielestä jatko-opintoihin hakeutumista ei pitäisi helpottaa. Yksi opiskelija koki, että pääsykokeita pitäisi helpottaa. Yksi vastaa-

jista kommentoi, että mahdollisille hakijoille pitäisi valottaa enemmän asioita.

Opintojaan jatkavilta ammattikoululaisilta kysyttiin myös, mitä koulujen tulisi ottaa erityisesti huomioon opiskelijoiden näkökulmasta, kun tarjoavat opiskelijoille koulujen välistä yhteistyötä. Vastaajat kokivat, että aikataulujen ja käytännön sujuvuutta, opiskelijan ohjausta ja huomiointia pitäisi kehittää. Yksi opiskelija toi esille huolensa, ammattikorkeakouluopintojen kuormittavuudesta ja ajallisen resurssin riittävyydestä. Yhden vastaajan mielestä valinnanvaikeus oli haaste ja toisen mielestä pitäisi ottaa huomioon aikataulujen inhimillisyyt. Jotkut vastaajat eivät osanneet vastata tai eivät tienneet.

”Aikataulut ovat tärkeitä ja opiskelijan ohjaus, että opinnot sujuvat hyvin, eikä vain tulla paikalle.”

Opiskelijoilta kysyttiin viimeiseksi avoin kysymys, mitä he haluaisivat kehittää koulujen välisessä yhteistyössä yleensä. Moni opiskelija totesi, ettei heillä ole kehittämideoita. Yksi vastaaja toivoi, että yhteistyöstä informoitaisiin enemmän. Yksi vastaaja toivoi konkreettista yhteistyötä enemmän. Yksi vastaaja ei osannut sanoa mitään näin nopealla varoitusajalla. Vastaajat myös toivoivat, että ammattikorkeakoulusta kerrottaisiin heille tarkemmin.

”Korkeakoululaiset ja ammattikoululaiset samaan luokkaan ja ryhmätyöskentelyyn.”

6.4. Opiskelijat, jotka eivät olleet varmoja jatkamisestaan

Vastaajista kuusi eivät olleet varmoja, haluavatko jatkaa ammattikorkeakoulussa tai he olivat vielä ”kahden vaiheilla”. Lomake oli suunniteltu niin, että vastaajat jotka halusivat jatkaa, täyttivät lomakkeen kääntöpuolen ja vastaajat jotka eivät halunneet jatkaa ammattikorkeakouluopintoja, vastasivat etusivulle. Tämän vuoksi vastaajat, jotka eivät olleet varmoja, vastasivat molemmille sivuille, ja toivat esiin epävarmuutensa valintojen suhteen.

Vastaajat jotka eivät olleet varmoja ammattikorkeakoulun opintojen jatkamisesta, olivat saaneet tietoa jatko-opiskeluista opettajilta ja internetistä. Suurin osa epävarmoista vastaajista eivät olleet saaneet tietoa keneltäkään jatko-opiskeluun liittyen. Muita tiedon lähteitä olivat perheenjäsenet sekä info-tilaisuus. Huomattavaa oli, että ne jotka

eivät ehkä halunneet jatkaa, eivät olleet pääsääntöisesti saaneet tietoa jatko-opintoihin liittyen keneltäkään.

Opiskelijoilta kysyttiin, mitä asioita he ovat kokeneet vaikeiksi, kun he hakeutuivat tai ajattelevat hakeutuvansa jatko-opintoihin. Vastaajat, jotka eivät olleet varmoja jatkamisestaan kokivat, että pääsykokeet olivat liian vaikeat ja muutama vastaaja ei kokenut mitään liian vaikeaksi. Myös sopivan ammattikorkeakoulupaikan sekä asunnon löytäminen koettiin vaikeaksi. Yksi vastaaja koki, että on vaikeaa päättää, mitä haluaisi opiskella. Yhdellä vastaajalla oli huoli teorian määrästä, mikäli koulu on suurimmaksi osaksi lukemista.

”Ammattikorkeakoulupaikan löytäminen, mahdollisen asunnon hankkiminen, ja myös sisäänpääsy vähän jännittää.”

Opiskelijoilta kysyttiin, pitäisikö heidän mielestään jatko-opintoja tai niihin hakeutumisesta jotenkin helpottaa. Vastaajat, jotka eivät olleet varmoja jatkamisestaan vastasivat, että mitään ei tarvitsisi helpottaa. Yksi vastaaja koki, että haluaisi enemmän tietoa opinnoista ja mahdollisuuksista. Myös muut vastaajat olivat sitä mieltä, että tietoa jatko-opinnoista ei ole annettu tarpeeksi. Yksi vastaajista koki, että 60-pisteen polkuopinnot vaikuttivat näppäriltä.

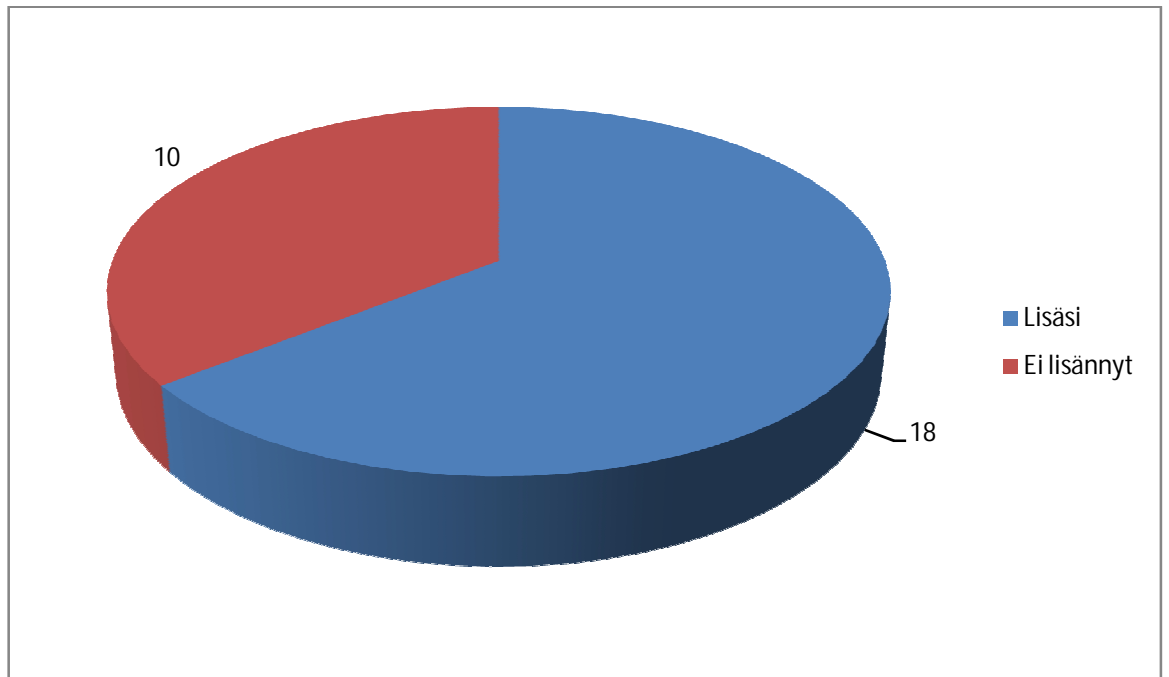
Opintojaan jatkavilta ammattikoululaisilta kysyttiin myös, mitä koulujen tulisi ottaa erityisesti huomioon opiskelijoiden näkökulmasta, kun tarjoavat opiskelijoille koulujen välistä yhteistyötä. Vastauksissa oli toive opiskelijoiden ohjaus ja tiedottamisesta kaikista asioista, aikataulut ja tilojen käyttö. Opiskelijat toivat esiin myös huolensa siitä, että kampukselta toiselle siirtyminen koulupäivän aikana olisi haastavaa.

”Jos oppitunteja olisi eri kampuksilla, kampusten välinen ravaaminen ei olisi kivaa.”

6.5. Infon vaikutus opiskelijoihin

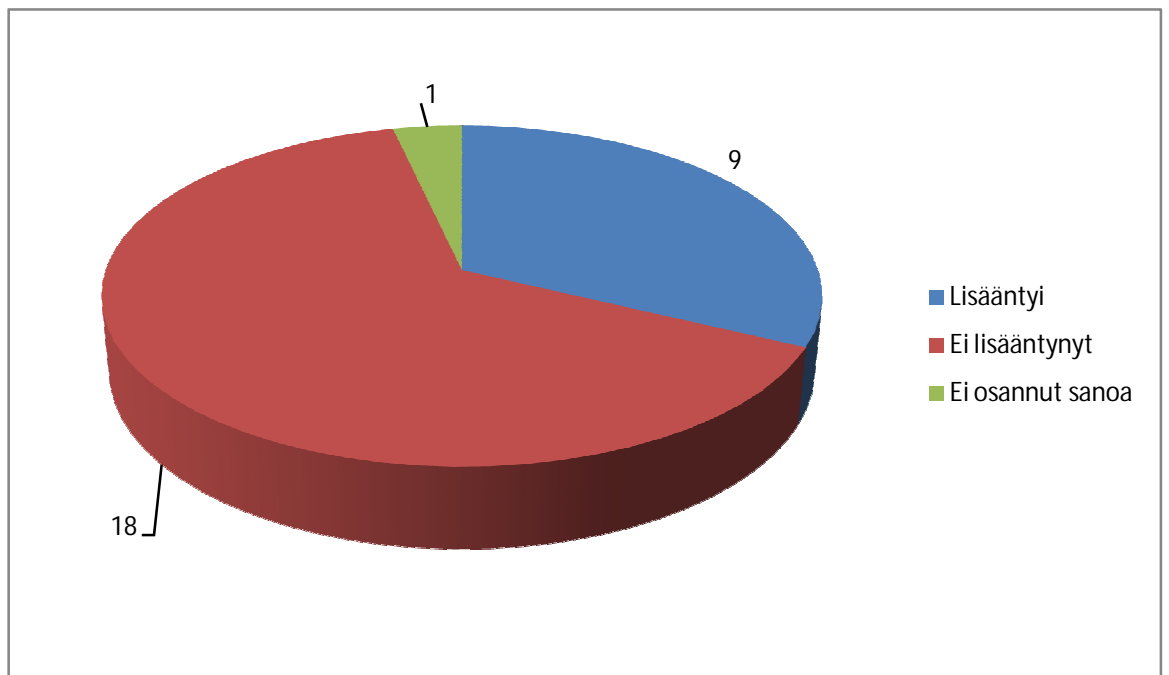
Ammattikouluopiskelijoilta kysyttiin, tiesivätkö he infossa kerrotut asiat entuudestaan. Vastaajista, jotka eivät halunneet jatkaa opiskeluaan 18 vastaajaa ei tiennyt infotilaisuudessa annettuja tietoja etukäteen ja 10 kertoi tietäneensä. Esitelty taulukossa 5.

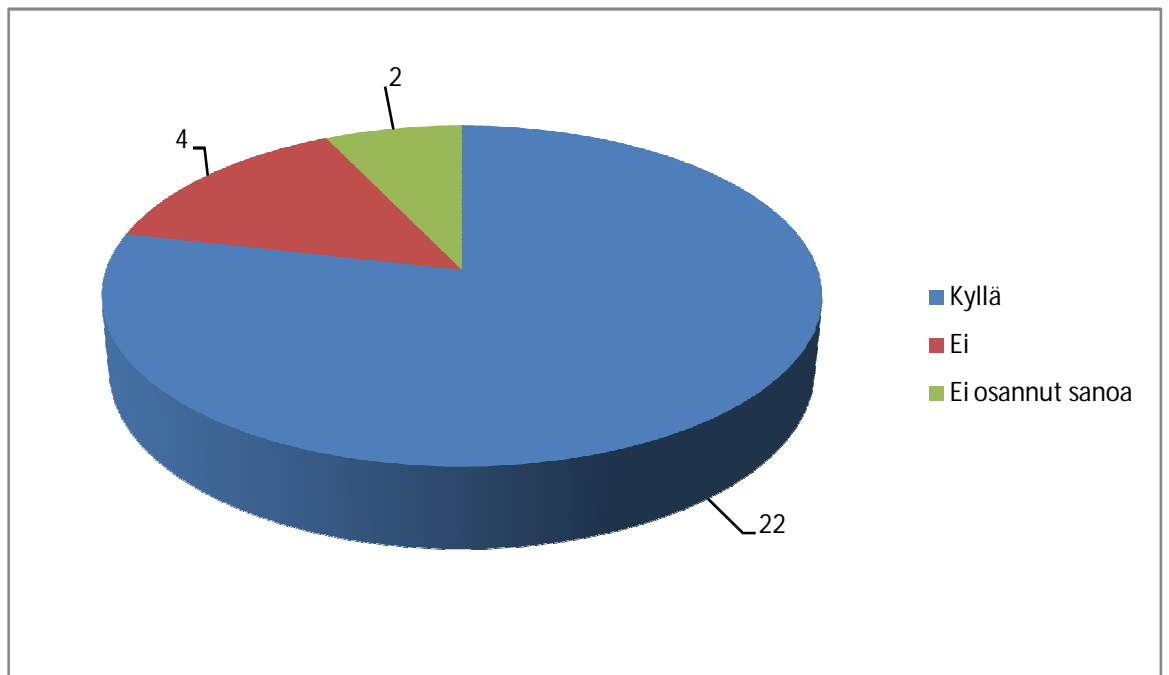
Taulukko 5. Lisäsikö info vastaajien tietoutta

Opiskelijoilta kysyttiin myös lisäsikö info heidän haluaan jatkaa opiskelua ammattikorkeakoulussa, joka esiteltä taulukossa 6. Vastaajista, jotka eivät halunneet jatkaa opiskeluaan, 18 vastasi, että infotilaisuus ei lisännyt heidän intoaan jatkaa opiskelua. Vastaajista 9 kertoi, että heidän intonsa ja kiinnostuksensa jatko-koulutusta kohtaan lisääntyi. Yksi vastaaja ei osannut sanoa.

Taulukko 6. Lisäsikö info vastaajien kiinnostusta jatko-opiskeluun

Opiskelijoilta kysyttiin myös, lisäksi info heidän kiinnostustaan jatkaa ammattikorkeakouluopintoja, vaikka eivät haluaisi jatkaa ammattikorkeakoulututkintoon johtavaan tutkintoon, joka on esitelty taulukossa 7. Vastaajat, jotka eivät halunneet jatkaa ammattikoreakoulututkintoon johtavaa opiskelua 22 vastasi etteivät halunneet jatkaa mitään korkeakouluopintoja opintojensa aikana tai jälkeen. Vastaajista kuitenkin neljä kertoivat haluavansa jatkaa korkeakouluopintoja, vaikka eivät halunneet hakeutua korkeakoulututkintoon johtavaa opiskeluun. Kaksi vastaajaa eivät osanneet ilmaista kantaansa.

Taulukko 7. Lisäinfo vastaajien kiinnostusta AMK-kursseihin

Opiskelijoilta, jotka vastasivat haluavansa jatkaa ammattikorkeakouluopintoja, kysyttiin, tiesivätkö he infotilaisuudessa saamansa tiedot entuudestaan. Vastanneista kuusi ei tiennyt tietoja entuudestaan ja kaksi tiesivät.

Vastaajilta, jotka eivät tieneet aikovatko jatkaa ammattikorkeakouluopintoja, kysyttiin samat kysymykset. Opiskelijoilta kysyttiin, tiesivätkö infossa saamansa tiedot entuudestaan. Vastaajista viisi kertoi, etteivät tieneet infosta saamiaan tietoja entuudestaan. Yksi vastaajista tiesi tiedot etukäteen, ja yksi ei osannut sanoa.

Vastaajista jotka mahdollisesti jatkavat, vastasivat, että neljä ei tiennyt infon tietoja etukäteen, yksi ei osannut sanoa ja yksi ei saanut uutta tietoa infotilaisuudessa.

Vastaajilta, jotka eivät tienneet, aikovatko jatkaa ammattikorkeakouluopintoja, kysyttiin, lisäsikö infosta saatu tieto intoa tai halua jatkaa ammattikorkeakoulussa. Kaksi vastaajaa koki, että info ei lisännyt heidän haluaan jatkaa opintoja, yksi vastaaja ei osannut sanoa, ja viidellä vastaajalla info lisäsi heidän haluaan jatkaa opiskelua. Heiltä myös kysyttiin, haluaisivatko he jatkaa kursseja ammattikorkeakoulussa, vaikka eivät haluaisi jatkaa ammattikorkeakoulututkintoon. Vastaajista kolme ei halunnut jatkaa opintoja, kolme ei osannut sanoa ja kolme halusi jatkaa opintoja, vaikka se ei johdaisi tutkintoon.

6.6. Ammattikoulun kolmannen luokan opiskelijat

Ammattikoulun kolmannen luokan opiskelijoille järjestettiin kysely sähköpostitse. Heille koottiin omat kysymykset alkuperäisestä kysymyslomakkeesta johtaen. Kolmannen luokan opiskelijoille lähetettiin kyselyn lisäksi saatesanat ja aikaraja, kuinka kauan kyselyyn on aikaa vastata. Viikossa yksikään kolmannen luokan opiskelija ei vastannut kyselyyn.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

7.1. Nuorten motivaatio opiskelun jatkamista kohtaan

Ammattikouluopiskelijoilta, jotka eivät halunneet jatkaa ammattikorkeakouluopiskelua ammattikoulun jälkeen, kysyttiin ensimmäisenä, onko heillä varma työpaikka tiedossaan. Tällä haluttiin ottaa huomioon se, miten paljon varma työpaikka motivoi nuoria siirtymään työelämään heti opiskelut päätettyään. 29:stä vastanneesta, jotka eivät halunneet jatkaa opintojaan ammattikoulun jälkeen, vain viidellä oli varma työpaikka ammattikoulun jälkeen.

Monet opiskelijat, jotka eivät halunneet jatkaa opiskelua, korostivat palkan saamisen tärkeyttä ja sitä ettei heillä ole nyt aikaa jatkaa opiskelua eikä halua elää elämää tukien varassa. Vastaus on varsin ymmärrettävä, sillä pitkään tukien varassa opiskelleilla, alkaa olla jo intoa siirtyä oikeisiin töihin, joilla voi elättää itsensä. Joillakin opiskelijoilla vaikutti olevan suoranaista motivaation puute, sillä he eivät jaksaneet jatkaa opiskelua, sillä kertoivat olevansa laiskoja, eivätkä halunneet nähdä vaivaa enää opiskelujen eteen. Jotkut vastaajat toivat esille, että heillä on epävarmuutta jatkoon suhteen, ja

saattavat palata jatko-opiskelemaan, mikäli työelämä sen hetkiselällä koulutuksella ei olisikaan odotusten mukaista.

Opiskelijat, jotka halusivat jatkaa opintoja, kertoivat pääsykokeiden olevan suurin haaste jatko-opiskelemaan lähtiessä. Myös opintojaan varmasti jatkavilla oli kokemus siitä, etteivät he olleet saaneet tarpeeksi ohjausta ja tietoa jatko-opiskelusta. He ovat kuitenkin päättäneet lähteä jatkamaan opiskelujaan.

7.2. Opiskelijoiden ennakkotiedot jatko-opiskelusta

Opiskelijoilta kysyttiin, keiltä he olivat saaneet jatko-koulutukseen liittyvää tietoa ennen infotilaisuutta. Huolestuttavan suuri määrä niistä vastaajista, jotka eivät halunneet jatkaa opiskelujaan, eivät olleet saaneet tietoa jatko-opiskelumahdollisuuksista keneltäkään. Opettajan ja internetin merkitys tiedottamisessa korostui selvästi vastauksissa. Vastauksia analysoidessani mieleeni juolahti kysymys, olisiko tai voisiko näiden opiskelijoiden haluun jatkaa opiskelua vaikuttaa edelleen, tiedottamalla heitä lisää Kymenlaakson ammattikorkeakoulun tarjoamista jatko-opiskelumahdollisuuksista.

Opiskelijat jotka kertoivat, etteivät tiedä haluavatko jatkaa opiskelujaan, eivät myöskään olleet saaneet tietoa jatko-opiskeluista keneltäkään. Opiskelija jota jatko-opiskelu kiinnostaa, mutta joka ei ole saanut tietoa opintoihin liittyen, on kuitenkin potentiaalinen tulevaisuuden opiskelija, mikäli hän saa tarpeeksi tietoa selkeyttääkseen suunnitelmansa jatko-opiskeluun liittyen.

Opiskelijat, jotka halusivat jatkaa opiskelujaan, vastasivat että ovat saaneet tietoa kaveri-iltaan, internetistä ja koulusta. Lähtökohtaisesti voisi kuvitella, että näillä opiskelijoilla on muutenkin intoa jatkaa opiskelujaan, mutta varmasti myönteiset kokemukset opiskeluun liittyen lisäsivät heidän intoaan jatkaa opiskelua, etenkin Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa. Mielestäni tämä lisää infotilaisuuden järjestämisen mielekkyyttä, sillä opintojaan jatkavat opiskelijat voivat infotilaisuudessa saada mahdollisuuden vahvistaa myönteistä käsitystään opiskelusta, ja kysellä ammattikorkeakouluopiskelijalta opintoihin liittyviä kysymyksiä.

Korostaisin myös vertaistuen merkitystä tiedottamisessa. Opinto-ohjaaja ei välttämättä ole opiskellut juuri Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa, eikä hänellä ole omaa kokemusta näiden jatko-opintojen suorittamisesta. Opiskelijoiden kokemus siitä, että

heillä ei ollut tietoa entuudestaan, ja toive siitä, että ammattikorkeakouluopiskelija kävisi tiedottamassa heitä myös tulevaisuudessa, viesti positiivista suhtautumista juuri tähän informaation tarjoamismuotoon jatko-opintoihin nähden; Miten paljon opiskelijoiden myönteistä mielikuvaa voitaisiinkin lisätä, mikäli ammattikorkeakouluopiskelija kävisi keskustelemassa heidän kanssaan useammin.

KyAmkilla on tässä varteenotettava tilaisuus vaikuttaa opiskelijoiden jatko-opintomotivaatioon. Kyselyn vastaukset osoittivat sen, että jo pienellä panostuksella opiskelijoiden kiinnostus jatko-opiskeluun kasvoi. KyAmk voisi tulevaisuudessa tarjota ammattikorkeakouluopiskelijoilleen vapaasti valittavia opintopisteitä, kun edistävät suunnitelmallisesti ammattikoululaisten jatko-opiskeluintoa infotilaisuuksien ja tapaamisten merkeissä. KyAmkin ei kannata jättää tätä potentiaalia käyttämättä.

7.3. Infotilaisuuden, eli tiedottamisen vaikutus opiskelijoihin

Ammattikorkeakouluopiskelijan järjestämän infotilaisuuden kesto oli alle puoli tuntia. Sen vaikutukset opiskelijoiden vastauksissa kuitenkin puhuvat puolestaan. Suurin osa vastaajista kertoivat, että he eivät tienneet infossa kerrottuja asioita entuudestaan! Puolella vastaajista puolen tunnin pituinen info jatkokoulutuksesta lisäsi opiskelijoiden intoa jatkaa opiskelija ammattikorkeakoulussa. Mielestäni kyseessä ovat huikeat luvut, kun otetaan huomioon, mitä järjestelmällisellä ja jatkuvalla tiedottamisella tai opiskelijoiden välisellä yhteistyöllä voitaisiin saada aikaan.

Vastauksissa opiskelijat kehuivat järjestettyä infotilaisuutta ja useat vastaajat toivoivat, että vastaavanlaisia infotilaisuuksia olisi tarjolla enemmän, etenkin ammattikorkeakoulu opiskelijan pitäminä. Infotilaisuudessa ammattikouluopiskelijat käyttivät tilaisuutta kysyä ammattikorkeakouluopiskelijalta jatko-opiskeluun liittyviä kysymyksiä. Ammattikorkeakouluopiskelija pystyi jakamaan kokemuksiaan ja ensikäden tietoa jatko-opintoihin hakemisesta ja hyödyistä. Ammattikoululaiset saivat selvästi myös vertaistukea ammattikorkeakouluopiskelijalta.

Infotilaisuudella oli selvästi myönteisiä vaikutuksia opiskelijoihin. Moni opiskelijoista havaitsi, että vastaavaa infoa he eivät olleet saaneet aiemmin ja kokivat saaneensa siis aivan uutta tietoa, joka mahdollisesti vaikutti heidän haluunsa opiskella ammattikorkeakoulussa. Opiskelijoiden tiedonhalu ja infotilaisuuden järjestämisen helppous toivat esille kysymyksen, miksei vastaavaa ole järjestetty aiemmin.

7.4. Opiskelijoiden kehittämisideat yhteistyölle

Opiskelijat toivoivat enemmän tiedottamista, jotta heidän motivaationsa opiskelua kohtaan lisääntyisi. Opiskelijat toivoivat lisäksi, että he saisivat konkreettista tietoa ammattikorkeapinnoista, eli tietoa opintojen kestoista, aikatauluista ja hyödyistä. Opiskelijoilla oli siis selvästi tiedonpuutetta, sillä mikäli näissä asioissa on epätietoisuutta, se saattaa helposti luoda kuvan, että ammattikorkeakoulussa opiskelu olisi liian rankkaa tai aikataulullisesti ylivoimaisen stressaavaa.

Ammattikouluopiskelijat toivat esille mahdollisia epäkohtia yhteistyöhön ja siltaopintoihin liittyen, eli paikasta toiseen kulkeminen: Suurimmalla osalla ammattikouluopiskelijoista ei kuitenkaan ole vielä ajokorttia, joten kyydit toiselle koululle olisivat haastavia. Selvää on, että mikäli koulut tekisivät konkreettista yhteistyötä, opiskelijoiden siirtyminen pitäisi ottaa huomioon niin, että aikataulut ja siirtymisen olisivat mahdollisuuksien puitteissa ylipäättään mahdollisia. Opettajien siirtyminen kampukselta toiselle, olisi kuitenkin optimaalisin toimintatapa.

Opiskelijat, jotka eivät halunneet jatkaa ammattikorkeakouluopintoja, kertoivat, että toivoisivat opinnoille tiettyjä muutoksia, jotta heitä voisi innostaa opiskelu. Opiskelijat halusivat helpompia pääsykokeita, lyhyempikestoista tutkinnon suorittamista ja lisää käytännön työtä opiskeluun. Nämäkin asiat olivat sellaisia, joiden merkittävyyttä opiskelun estona voisi lieventää, mikäli heitä tiedottaisiin paremmin. Suurena kehittämistoiveena näyttäytyi myös konkreettisesti opiskelijoiden toive tiedon lisäämisestä. Kyseiseen opiskelijoiden toiveeseen ei vaikuttaisi olevan haastavaa vastata.

7.5. Opiskelijoiden käsitys KyAMKista

Lähes viidestäkymmenestä vastaajasta ainoastaan neljä olivat varmoja siitä, että haluavat jatkaa Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa. Jotkut opiskelijat toivat esille, että heidän käsityksensä koulusta estivät heitä jatkamasta opintojaan. Myös käsitys ammattikorkeakoulun teoreettispainotteisesta opiskelusta, vähensi monien ammattikoululaisten kiinnostusta jatko-opiskeluja kohtaan.

Mielestäni ammattikoululaisten käsitystä Kymenlaakson ammattikorkeakoulusta voisi pyrkiä muuttamaan opiskelijoiden välisellä yhteistyöllä lähinnä vertaistuen ja tiedot-

tamisen näkökulmasta. Ammattikorkeakoulu voisi järjestää teemapäiviä tai viikkoja, jolloin he kävisivät tiedottamassa ammattikoululaisia, tai ammattikoululaiset voisivat käydä tutustumassa Kymenlaakson ammattikorkeakoulun tiloihin ja tapoihin.

8 POHDINTA

8.1. Miten ammattikoululainen hyötyy yhteistyöstä

Opinnäytetyöni yksi osio oli kartoittaa ja pohtia, eli kehittää, miten koulut voisivat ylipäättään tehdä yhteistyötä. Tulin siihen tulokseen, että ammattikouluopiskelijan olisi mahdollista suorittaa kursseja ja sitä kautta lyhentämään tutkintoaikaa jo ammattikoulun aikana, mikäli hän päättäisi (jo ensimmäisenä opiskelu vuoteen) jatkavansa opiskelua ammattikorkeakoulussa. Kurssien järjestäminen ammattikoululaiselle olisi kuitenkin haastavaa, koska ammattikoululaisten tulisi liikkua kampusten välillä ehkä useitakin kertoja koulupäivän aikana. Tämä vaatisi onnistuakseen joko verkko-opetusta tai etätunteja. Kuitenkin nuori opiskelija tarvitsee erityisesti opintojensa alkuvaiheessa opettajalta tukea ja yksilöllisiä neuvoja.

Yksi mahdollisuus olisi tietenkin se, että ammattikorkeakouluopintoja varten olisi oma jakso ammattikoululaisille, kuten tällä hetkellä on niille, jotka käyvät ammattikoulussa lukion opintoja. Ammattikorkeakouluopintojen jaksolla ammattikoululaisen olisi tärkeää käydä matematiikan opintoja, jotta ammattikouluopiskelijalla olisi paremmat lähtökohdat ammattikorkeakoulun opintoihin, sillä muuten ammattikoululainen ei lukiolaisen tavoin ole käynyt niitä matemaattisia opintoja, joiden osaamista kuitenkin edellytetään ammattikorkeakoulussa.

8.2. Miten ammattikorkeakoululainen hyötyy yhteistyöstä

Ammattikoulun käyttämällä työmailla AMK-opiskelijan olisi mahdollista saada käytännön kokemusta, josta olisi varmasti hyötyä niille, jotka eivät ole olleet työelämässä. Toisen vuosikurssin ammattikorkeakouluopiskelijat voisivat betonirakenteiden perusteet ja muuratut rakenteet -kurssiin liittyen tehdä koekuutioita betonilaboratoriossa puristuslujuuden määrittämiseksi. Ammattikorkeakoulun kolmannen vuosikurssin rakennusprojektin johtaminen-kurssilla ammattikoulun työmaalle voisi päästä tekemään TR-mittauksia, harjoittelemaan valvontaa, sekä toteutumisen etenemisen tarkastelua.

Ammattikoulun tarjoama työmaa olisi varmasti turvallinen paikka harjoitella ammattikorkeakouluopiskelijalle, sillä hän tekisi työtä opettajan valvonnassa. Työmaalla olisi mahdollista saada tukea ja ohjausta opettajilta molemmilta koulutusasteilta.

Kehittämishankkeena tai pitkän tähtäimen suunnitelmana olisi, että ammattikorkeakouluopiskelijat voisivat piirtää ammattikoulun työmaakohteiden lupakuvat ja mahdollisesti jopa rakennekuvat. Rakennekuvien suunnittelu vaatisi kuitenkin ammattikorkeakoulun opettajalta paljon tarkistustyötunteja tai ulkoisen yrityksen, joka tarkistaisi rakennekuvat ja lasketut kuormat. Erilaiset yhteistyötyömaat ja -tavat olisivat mahdollisia ja varmasti hyödyllisiä molemmille osapuolille, mutta se kysyisi kouluilta ja opettajilta erityisiä resursseja.

8.3. Omat havaintoni ja kokemukseni

Opiskelin itse ammattikoulussa ja nyt ammattikorkeakoulussa, ja huomasin, että esimerkiksi matematiikka oli minulle todella haastava, koska ammattikorkeakoulussa on lähtötasona ylioppilastaso eli oletuksena, että kaikki opiskelijat omaavat lukiosta saadut tiedot. Mielestäni ammattikorkeakouluopiskelijoille, jotka olivat tulleet ammattikoulusta, ei otettu tarpeeksi vahvasti huomioon sitä, ettei heillä ole samoja tietoja reaaliaineista tai matematiikasta kuin lukion käyneillä. En ole koskaan aiemmin opiskellut esimerkiksi edes 2.asteen yhtälöä saati integraaleja tai derivaattaa, jotka minun olisi pitänyt osata ammattikorkeakoulussa. Ammattikorkeakoululaisille, jotka ovat käyneet vain ammattitason tutkinnon, tarjottiin kahden viikon pituinen lisäkurssi, eli matematiikan perusteet, jonka käytyään opiskelijoiden oletettiin olevan osaamiseltaan samalla tasolla. Tahtoisin nostaa esille tämän epäkohdan, ja mielestäni ammattikouluopiskelijoiden pitäisi saada enemmän tukea näissä asioissa. Toisaalta, onhan paljon asioita, joita lukion käynyt nuori ei tiedä, verrattuna ammattikoulun käyneeseen.

Ammattikoulun käyneenä käytännön kokemus työmaalta on laajempi, ja kun itse olen käynyt sähköpuolen ja nähnyt talonrakennuksen monet työvaiheet, tiedän millaisen tilan ja valmistelut talotekniikka yleensä vaatii, ja missä järjestyksessä työssä edetään.

8.4. Arvioita ja ajatuksia opinnäytetyöstäni

Tutkimuskysymyksikseni oli, miten koulujen yhteistyötä voisi kehittää. Lisäksi kartoitin opiskelijoiden tarpeita ja ajatuksia sekä motiiveja yhteistyöhön liittyen, sekä järjestin opiskelijoille jatkokoulutusinfon, ja tutkin sen ja tiedottamisen vaikutusta jatko-opiskeluun. Mielestäni suunnittelemani jatko-koulutus-info oli tarkoituksenmukainen ja se sai myös hyvää palautetta ja hyvän vastaanoton. Infotilaisuuden merkitys nousi esille myös kyselyjen vastauksista. Havaittiin, että ammattikoulusta ammattikorkeakouluun jatkamisessa, nimenomaan tiedottamisella on erittäin suuri merkitys: Tiedottamatta jättäminen aiheuttaa epätietoisuutta, epäluuloja, motivaation vähentymistä ja jopa negatiivista suhtautumista ammattikorkeakouluun. Kyselyllä myös kartoitin onnistuneesti opiskelijoiden tarpeita ja ajatuksia jatko-koulutukseen liittyen. Olisin toivonut, että olisin voinut järjestää infotilaisuuden myös kolmannen luokan ammattikouluopiskelijoille, mutta he olivat työharjoittelussa. Sähköpostitse kukaan kolmannen luokan opiskelija ei vastannut kyselyyn ja se oli harmillista. Mahdollisesti se kuitenkin osoitti, että työharjoittelu eli työelämä oli temmannut opiskelijat mukaansa, joten he eivät olleet siinä hetkessä kiinnostuneita jatko-opiskelujen miettimisestä ja kehittämistä. Se heille suotakoon!

Aluksi ajattelin, että olisin tutkinut asiaa haastattelemalla. Olen kuitenkin tyytyväinen siihen, että valitsin kyselytutkimuksen. Ajattelin myös, että ehkä minun olisi pitänyt järjestää kaikille toisen vuosikurssin ammattikouluopiskelijoille yksi yhteinen info auditoriossa, mutta järjestin kolme pienempää tilaisuutta. Kuitenkin huomasin, että kun opiskelijat saivat olla omassa ryhmässään, he olivat rentoja ja vastaanottavaisia, mikä mahdollisesti olisi ollut toisin suuressa auditoriossa. Olisin kuitenkin voinut olla aiemmin valmiudessa infotilaisuuksien järjestämisessä, jotta olisin voinut toteuttaa infotilaisuuden ja kyselyn myös kolmannen vuosikurssin ammattikouluopiskelijoille ja saanut näin myös heidän näkemyksensä. Kuitenkin olen sitä mieltä, että optimaalinen ryhmä, jonka mielipiteisiin ja suunnitelmiin voi vielä vaikuttaa: Kolmannen vuosikurssin opiskelijat olivat jo mahdollisesti hakeneet ammattikorkeakouluun yhteishausassa, joten olisin voinut tutkia vain heidän mielipidettään asiasta. Uskon, että toisen vuosikurssin opiskelijat olivat hyvässä vaiheessa jatko-opintojen suunnittelemisen nä-

kökulmasta, sillä heillä ei ehkä ollut vielä lukkoon lyötyä suunnitelmaa tulevaisuudesta.

Aluksi ajattelin toteuttaa tutkimuksen haastattelemalla. Mikäli olisin haastatellut 50 ammattikouluopiskelijaa, minulla olisi varmasti paljon enemmän tietoa ja näkemyksiä kuin nyt, mutta opinnäytetyön aikataulu ei mahdollistanut sen laajuisen tutkimuksen tuottamista. Lisäksi ajattelin aluksi haastattelevani opettajia, lähinnä opetusresurssien ja kehittämismahdollisuuksien näkökulmasta, sekä järjestää oman kyselyn tai haastattelun ammattikorkeakoulun opiskelijoille siitä, mitä olisi pitänyt tehdä eri tavalla, jotta yhteistyö koulujen välillä olisi ollut onnistuneempaa. Päätin kuitenkin jättää nämä näkökulmat ja kehittämismahdollisuudet muille tutkijoille, koska nämä aiheet eivät olleet tutkimukseni rajauksen mukaisia

8.5. Opinnäytetyöni merkitys

Olen itse opiskellut sekä Ekamissa että KyAMKissa, joten se loi minulle ihanteellisen lähtökohdan tutkia koulujen yhteistyötä. En pystynyt hyödyntämään rakennusinsinöörin ammattiosaamista muuten, kuin että minulla oli ensikäden tietoa KyAMKissa opiskelusta, ja ammattikoulusta ammattikorkeakouluun siirtymisestä. Pystyin infotilaisuuden muodossa jakamaan kokemukseni ja tietoni ammattikoululaisille, ja sen kautta tutkimaan sen merkitystä ammattikoululaisille. Tutkimuksen tekeminen ei lisännyt osaamistani rakennusinsinöörin osaamisalaan liittyen, mutta infotilaisuuden suunnittelu ja järjestäminen lisäsivät mielestäni esimiesvalmiuttani. En ole aiemmin toteuttanut vastaavan laajuista kyselyä tai suunnitellut vastaavaa kokonaisuutta, eli infotilaisuutta ja siihen liittyvää kyselyä. Minulla on nyt kokemus kyselyjen suunnittelusta ja järjestämisestä, ja voin mahdollisesti hyödyntää osaamistani työntekijöiden tai asiakastyytyväisyyden kartoittamisessa, vaikkakaan en käyttäisi konkreettista lomaketta. Lisäksi sain kokemuksen siitä, miten opiskelijoiden jatko-opiskelumotivaatioon voi vaikuttaa, ja senkin katson hyödyksi esimiestehtävässä. Tutkimusta suunnitellesani ja toteuttaessani tutustuin tutkimusmenetelmiin ja tein havaintoja vaikuttavasta viestinnästä. Tärkeä havainto mielestäni myös oli se, miten informaation puute vaikuttaa motivaatioon.

Ammattikorkeakoulu sai uutta tietoa ammattikouluopiskelijoista ja heidän asenteestaan ja motivaatiostaan sekä odotuksistaan kyselytutkimukseni kautta. Tätä tietoa ei

aiemmin ole kartoitettu, joten se on kaikki uutta tietoa. Mielestäni koulujen tulisi reagoida opiskelijoiden pyyntöön siitä, että heitä tiedotettaisiin enemmän jatko-opintomahdollisuuksista. Olen myös todentanut ammattikorkeakoululaisen järjestämän jatko-opintotiedottamisen olleen hyvin tehokas tapa vaikuttaa ammattikoululaisten näkemyksiin ja mielipiteeseen sekä motivaatioon jatko-opintoihin liittyen. Mielestäni olisi kaikkien etu, että ammattikoululaisten pyytämät infotilaisuudet jatkuisivat ammattikorkeakoululaisten toimesta. Ammattikoululaiset toivat näkemyksillään selkeästi esille, että he kokivat saaneensa arvokasta tietoa jatko-opinnoista nimenomaan siksi, että jatko-koulutuksen samassa tilanteessa kokenut kertoi heille kokemuksistaan. Mikäli yhdellä puolen tunnin tiedotustilaisuudella saatiin innostettua useita ammattikoululaisia jatko-opintojen piiriin, mitä saataisiinkaan aikaan jatkuvalla ja järjestelmällisellä innoittamisella ja tiedottamisella.

LÄHTEET

Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P., 2010, Tutki ja kirjoita, , Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi

Kyamk 2014 Viitattu 30.4.2014. [Saatavilla <https://www.kyamk.fi/Kyamk/>]

Ekami Viitattu 30.4.2014. [Saatavilla <http://www.ekami.fi/?purl=/nuoret>]

Silta, 2014, Kymenlaakson ammattikorkeakoulun, Kouvolan seudun ammattiopiston, Kouvolan aikuiskoulutuskeskuksen ja Etelä-Kymenlaakson ammattiopiston välinen sopimus Silta opintojen järjestämisestä. 10.1.2014

LIITTEET

Liite 1

Infopaketti ammattikoululaisille

- Esittely
- Missä olen opiskellut, ja mistä valmistunut, minä vuonna
- Mahdolliset muut opintoni ja koulutukeni
- Työkokemukseni
- Miksi hain KyAMKiin
- Miten pääsykokeisiin valmistaudutaan
- Millainen pääsykoe oli
- Millaista koulu on ollut, kerro esimerkkejä kursseista ja niiden sisällöistä.
- Kerro aikatauluista / työtahdista ammattikouluopiskeluun verraten
- Opintojen kesto ja laajuus, opinnäytetyö
- Työharjoittelujen määrä (ja mahdollisuus palkalliseen harjoitteluun)
- Mitä olet oppinut tai AMkisa hyötynyt
- Miten AMK-opinnot vaikuttavat työllisyyteen
- Polkuopinnot, avoin AMK
- AMK-opintojen hyödyt, palkkaus tai työolot
- Tiedustele, onko ammattikoululaisilla kysyttävää, ja vastaa.
- Ole kannustava, ja näytä hyvää esimerkkiä!

KYSELY AMMATTIKOULULAISILLE

IKÄ	SUKUPUOLI	☐ Mies ☐ Nainen	MITÄ OPISKELET?
-----	-----------	--	-----------------

1. Aiotko jatkaa ammattikorkeakoulututkinnon suorittamista tai ammattikorkeakoulun tarjoamia opintoja ammattikoulun jälkeen?

Jos vastaat EI, jatka vastaamista tälle sivulle.

Jos vastaat KYLLÄ, käännä sivua ja jatka kyselyä. →

2. Onko sinulla tiedossa varma työpaikka ammattikoulun jälkeen?

Kyllä on   Ei ole

3. Mitkä asiat ovat vaikuttaneet siihen, että et halunnut jatkaa opiskelua ammattikorkeakoulututkintoon? (Esim. imago, saamasi tiedot, käsityksesi koulusta tai koulutuksesta, aikataulut)

---

4. Keiltä olet saanut tietoa jatko-opinto mahdollisuuksista ammattikorkeakoulussa?

---

5. Kyselyn aluksi sait infoa opiskelumahdollisuuksista ammattikorkeakoulussa.

Tiesitkö nämä asiat entuudestaan?

Kyllä tiesin   En tiennyt

6. Lisäsikö saamasi tieto haluaisi jatkaa opiskelua ammattikorkeakoulussa?

Kyllä lisäsi   Ei lisännyt

7. Haluatko infon jälkeen suorittaa AMK kursseja, vaikkeet halua AMK-tutkintoa?

Kyllä haluan suorittaa kursseja, vaikken halua suorittaa koko tutkintoa

En halua suorittaa kursseja.

8. Mistä haluaisit enemmän tietoa?

---

9. Miten ammattikorkeakoulun pitäisi mielestäsi tulla ammattikouluopiskelijoita vastaan tai mitä heidän pitäisi tarjota, jotta haluaisit jatkaa opiskelujasi? Kerro mahdollisimman laajasti.

KIITOS VASTAUKSISTASI!

Aiot jatkaa opintoja ammattikorkeakoulussa.

1. Aiotko jatkaa opintojasi Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa?

Kyllä

En → Missä aiot jatkaa: _____

2. Keitä olet saanut tietoa jatko-opiskelumahdollisuuksista KyAMKissa?

_____
_____

3. Aiotko suorittaa AMKin opintoja jo ammattikoulun aikana?

Kyllä

En

Perustelut: _____

_____
_____

4. Kyselyn aluksi sait infoa opiskelumahdollisuuksista ammattikorkeakoulussa.

Tiesitkö nämä asiat entuudestaan?

Kyllä tiesin

En tiennyit

5. Mitä asioita olet kokenut vaikeiksi, kun hakeuduit tai ajattelet hakeutuvasi jatko-opintoihin?

_____
_____
_____

6. Pitäisikö jatko-opintoja tai niihin hakeutumista mielestäsi jotenkin helpottaa? Miten?

_____
_____
_____

7. Mitä koulujen pitäisi erityisesti ottaa huomioon opiskelijoiden näkökulmasta, kun he tarjoavat opiskelijoille koulujen välistä yhteistyötä? (Esim. aikataulujen ja käytäntöjen sujuvuus, opiskelijan ohjaus, huomiointi tms.)

_____
_____
_____

8. Onko sinulla muita kehittämisideoita koulujen välisen yhteistyön kehittämiseksi?

_____
_____
_____

KIITOS VASTAUKSISTASI!

Liite 3

Hei ammattikoulusta valmistuva!

Opiskelen Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa, ja teen opinnäytetyökseni tutkimusta koulujen välisestä yhteistyöstä. Kartoitan kyselyillä opiskelijoiden kiinnostusta jatko-opiskeluun liittyen. Jatko-opiskelulla tarkoitan nyt ammattikorkeakoulututkintoon jatkavia, sekä lisäkoulutuksesta kiinnostuneita, jotka eivät halua ammattikorkeakoulututkintoa!

Toivon, että voisit vastata mahdollisimman laajasti ja avoimesti, sillä Sinä olet ammattikoulun parhaassa vaiheessa tutkimukseni näkökulmasta.

Sinulla on viikko aikaa vastata tähän kyselyyn, ja toivon todella, että vastaisit tähän sähköpostiin. Käsittelen vastaukset anonyymisti niin, että vastauksia analysoidessani vastaajan nimi ei missään vaiheessa tule esille. Lopullisessa opinnäytetyössäni en käytä vastaajien nimiä tai mitään tietoja, joista heidät voisi tunnistaa! Kyselyyn vastaaminen vie pari minuuttia.

KIITOS KAIKILLE VASTANNEILLE!

t: likka Voutilainen, Kymenlaakson ammattikorkeakoulu

Aiotko jatkaa ammattikorkeakoulututkinnon suorittamista tai ammattikorkeakoulun tarjoamia opintoja ammattikoulun jälkeen?

Mikäli vastaat ei, voisitko perustella tähän:

Mikäli vastaat ei, voitko silti vastata seuraaviin kysymyksiin.

Mikäli aiot jatkaa opintoja, ole hyvä, ja vastaa seuraaviin kysymyksiin:

1. Jatkatko opintojasi KyAMKissa? Jos et, niin missä?
2. Mitä asioita olet kokenut vaikeiksi, kun hakeuduit tai ajattelet hakeutuvasi jatko-opintoihin?
3. Pitäisikö jatko-opintoja tai niihin hakeutumista mielestäsi jotenkin helpottaa? Miten?
4. Mitä koulujen pitäisi erityisesti ottaa huomioon opiskelijoiden näkökulmasta, kun he tarjoavat opiskelijoille koulujen välistä yhteistyötä? (Esim. aikataulujen ja käytäntöjen sujuvuus, opiskelijan ohjaus, huomiointi tms.)
5. Onko sinulla muita kehittämisideoita koulujen välisen yhteistyön kehittämiseksi?

Lähetä vastaukset minulle osoitteeseen likka.voutilainen@student.kyamk.fi viimeistään 13.5.2014.

KIITOS PALJON VAIVANNÄÖSTÄSI!